LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 16 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Sausio-January 19, 1946 ★ ★ ★ Metai XXXVI. Dienraščio XXVIII.

KRISLAI

Už Savaitės Laiko.
SLA Nominacijos.
Vis Rusai!...
Kunigai Pikietininkų Eilėse.

Rašo R. MIZARA

Už savaitės laiko įvyks mūsų dienraščio metinis šėrininkų suvažiavimas. Tą pačią dieną turėsime ir **bankietą.**

Brooklyno ir apylinkės lietuviai raginami rūpestingai ruoštis dalyvauti abiejuose.

Tie, kurie dalyvaus bankiete, prašomi įsigyti tikietus iš anksto. Tai palengvins rengėjams, tai palengvins ir patiems svečiams.

Ypatingas dėmesis kreipiamas į New Jersės lietuvius: jie turėtų skaitlingai šiemet dalyvauti. Gazolino suvaržymų jau nebėra, todėl, kurie tik turi automobilius, lai tą dieną kupinais atvyksta Brooklynan.

Connecticutt valstijos laisviečiams taikoma tas pats.

Atsiminkime, kad šiemet sukanka 35-ri metai, kai Laisvė pradėjo išeidinėti.

★ ★ ★

SLA pildomosios tarybos narių nominacijos paskelbtos. Pažangiųjų SLA narių statomi kandidatai gavo, palyginti, daug balsų. Tik pagalvokime: prezidento vietai Bagočius gavo 671, o **prof. Kubilius — 540.**

Sekretoriaus vietai **adv. Masytė gavo 793 balsus,** o iždininko vietai **Mažukna 560 balsų.**

Apie po tiek pat balsų gavo ir kitom vietom kandidatavę pažangieji.

★ ★ ★

Aišku, nominacijose gauti balsai toli gražu "ne viską pasako." Netenka stebėtis, jei senieji pild. tarybos nariai gavo po daugiau balsų.

Svarbu patys rinkimai. Galima teigti, jog pažangiųjų sąrašas šiemet rinkimuose pakils iki didelės aukštumos.

Bet tam reikalingas ir darbas, — darbas visų tų SLA narių, kuriems rūpi išgelbėti Susivienijimas, kuriems rūpi daugumo SLA narių reikalai.

Jei tik jie darbuosis, tai jų darbo vaisiai bus geri.

★ ★ ★

Keleivis šitaip sušuko: **"Rusai trukdo Jungtinių Tautų Organizacijos darbą."**

Kuo, kame jie tą darbą trukdo?

Neklauskit "Keleivio" redaktoriaus, nes jis to nežino. Jam rūpėjo ką nors parašyti prieš rusus, tai ir rašo!

Tame pačiame puslapyje:

"Rusai apgavo Ameriką ir Angliją." Ten pat: **"Amerika atidavė Balkanus rusams ir nieko už tai negavo."**

Jei nori ką nors kam nors atiduoti, tai pirmiau pats tąjį daiktą privalai turėti. Gi Amerika niekad Balkanų neturėjo. Kaip ji gali juos kam nors atiduoti?!...

Bet... žmonės sako: su pliku peštynių neik!

★ ★ ★

Streikų banga tebesiplečia. Milžiniškos darbininkų masės jau yra kovos lauke. Jiems padeda kovot ir vidurinio sluoksnio žmonės.

Chicagoje, spauda pranešė, du katalikų kunigai, pasiėmę CIO iškabas, atsistojo pikieto linijon. Vienas jų sakė:

—Šis streikas yra lygiai mūs, kaip ir tų, kurie šiuose fabrikuose dirba!...

Teisingai pasakyta!

Lietuviai katalikai, galimas daiktas, tikisi, kad ir jų klebonai padės jiems pikietuoti. Bet aš abejoju! Lietuviška dvasiškija Amerikoje pernelyg labai reakcinė, fašizmo įtakoje.

Tik ryškesnis parapijonų sujudėjimas juos priverstų atsistoti kovojančių darbininkų eilėse.

Iki šiol jei lietuviška dvasiškija kur nors pasirodė, tai vis pasirodė tik neigiama prasme.

Policininkai Puolė Streiko Pikietininkus Dujų Bombomis ir Buožėmis

Los Angeles, Calif.—100 policininkų su ašarinių, troškinančių dujų bombomis ir buožėmis saus. 17 d. užpuolė pusantro tūkstančio CIO elektrininkų, pikietavusių užstreikuotą U. S. Motors fabriką. Pikietininkai gynėsi per pusę valandos, iki policija sulaužė streikierių linijas ir praleido į fabriką 50 vadinamų raštininkų.

Susikirtime sužeista bent 20 asmenų, nors nepavojingai. Policininkai areštavo 28 pikieto dalyvius, tame skaičiuje CIO unijų tarybos sekretorių Ph. M. Connelly ir Elektrininkų Unijos atstovą Carlą Brantą. Tarp areštuotų yra 5 moterys. Visi jie kaltinami kaip "riaušininkai." Suimtieji jau paleisti už užstatus (bėlas).

Pirm pradedant atakuot pikietininkus, policija perskaitė jiems teismo indžionkšiną, kuris uždraudė masinius pikietus. Teismas leido tik po 4 pikietininkus prie kiekvienų fabriko vartų.

Minimas fabrikas gamina elektrinius motorus.

DIDŽIŲJŲ TAUTŲ VIENYBĖ--SVARBIAUSIAS DALYKAS

London, saus. 18. — Išlaikyti penkių didžiųjų Jungtinių Tautų vienybę yra būtinas ir svarbiausias reikalas, jeigu norima apsaugoti pasaulinę taiką, — sakė Sovietų delegatas Andrius Gromyko visuotiname Jungtinių Tautų susirinkime. Tuomi Gromyko atsiliepė į kai kurių Anglijos ir kitų kraštų politikų piršimą panaikinti San Francisko konferencijos nustatymą, kad bile vienas nuolatinis Saugumo Tarybos narys gali atmesti (vetuoti) daugumos nutarimą kas liečia jėgos bei prievartos naudojimą prieš bet kurią valstybę. Nuolatiniai Saugumo Tarybos nariai yra Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga, Anglija, Francija ir Chinija.

Kongresas Greitai Spręs Pasiūlymus Prieš Streikus

Washington. — Kongreso komitetas darbiniais klausimais nutarė perduot antradienį pačiam kongreso atstovų rūmui svarstyt prez. Trumano sumanymą šaldyt gręsiančius streikus per 30 dienų. Jei kongresas išleistų tokį įstatymą, tai nevalia būtų streikuoti, kol prezidento paskirta komisija tyrinėtų faktus ir duotų savo patarimus bei raportus. Tatai galėtų užtrukti ir ilgiau, negu 30 dienų. Prezidentinė komisija, pagal tą įstatymą, galėtų verstinai šaukti (subpoena) faktų liudytojus iš samdytojų ir darbininkų pusės.

Unija Pageidauja per Tarpininkus Derėtis su Elektros Kompanijomis

Washington.— CIO Elektrininkų Unija pasiūlė, kad tam tikra komisija — elektros kompanijų ir unijos atstovai ir valdiniai tarpininkai— svarstytų ir spręstų reikalavimą pridėti darbininkams po $2 algos per dieną. Kompanijos neatsiliepia į unijos pasiūlymą. Elektrininkų vadai sakė, jog jie sutiktų derėtis dėl bet kokių uždarbio priedų.

Skerdyklų Streikieriai Stipriai Laikosi

Chicago. — Darbininkai desėtkais tūkstančių pikietuoja užstreikuotas skerdyklas.

Kansas City, Kan. — Policija čia ardė CIO streiko pikietininkų eiles aplink Swift kompanijos skerdyklą; stengėsi praleist streiklaužius į darbą.

Žymioji Jungtinių Valstijų delegacijos narė Jungtinių Tautų General Assembly posėdžiuose, Mrs. Eleanor Roosevelt, dirba tą darbą, už kurį velionis prezidentas Rooseveltas kovojo. Čionai jinai kalbasi su reporteriais, o sen. Tom Connally ir buvęs valstybės sekretorius Edward Stettinius tėmija.

DEPORTUOS HITLERINIUS LIETUVIUS IŠ ŠVEDIJOS Į SOVIETŲ ŽINYBĄ

Stockholm, Švedija.—Švedijos ministeris pirmininkas Albin Hansson pranešė seimui, kad švedų valdžia **atiduos Rusijai 167 lietuvius, latvius ir estus, kurie buvo internuoti Švedijoje. Jie savanoriai tarnavo nacių armijoje ir pabėgo į Švediją, kada Vokietija buvo baigiama sumušti. Sovietų Sąjunga reikalavo juos sugrąžint, kaip Tarybinių Baltijos kraštų piliečius.**

Pernai lapkričio mėnesį tie buvusieji Hitlerio kareiviai per dvi savaites badu streikavę, reikalaudami negrąžint jų į Sovietų žinybą. Jie tada sukėlė net mušty-nes prieš švedų policininkus, kurie buvo atėję suimt juos ir siųst į Sovietų pusę.

Po bado streiko, tie lietuviai, latviai ir estai jau gana atšerti, kad galima bus juos netrukus išgabent į Sovietų globą, sakė Associated Press sausio 17 d.

Švedų laikraštis Aftonbladet rašo, kad jų vadas latvis dr. Elmars Eichfuss-Atvars, slaptais keliais iš ligoninės perdavė atsišaukimą karaliui Gustavui. Jis maldauja karalių perduoti visuotinam Jungtinių Tautų susirinkimui šių latvių, lietuvių ir estų prašymą sulaikyt juos nuo grąžinimo į Sovietų Sąjungą.

Australijos Atstovas Saugumo Tarybos Pirmininkas

London.—Jungtinių Tautų organizacijos Saugumo Taryba atlaikė pirmą posėdį sausio 17 d. Tarybos pirmininku tapo išrinktas Australijos delegatas, jos laivyno ministeris N. J. Makin. Ta garbė Makinui teko todėl, kad pagal abėcėlę Australijos vardas pirmiau stovi.

Posėdyje dalyvavo atstovai penkių nuolatinių Saugumo Tarybos narių: Jungtinių Valstijų — Ed. R. Stettinius, Sovietų Sąjungos — Andrius A. Gromyko, Anglijos — Ernest Bevin, Francijos — Vincent Auriol ir Chinijos dr. Wellington Koo. Kartu dalyvavo delegatai šešių laikinųjų Saugumo Tarybos narių: Meksikos — dr. Alfonso de Rosenzweig, Brazilijos C. de Freitas - Valle, Holandijos — Enco N. van Kleffens, Egipto — dr. Abdel Hamid Badawi Pasha ir Lenkijos — Zigmantas Modzelewski.

Tarp pirmesnių dalykų, kuriuos Saugumo Taryba svarstys, yra sudaryt karinį komitetą, kuris suplanuotų, po kiek karinių jėgų kiekviena Jungtinė Tauta turėtų skirti taikos palaikymui. Saugumo Taryba taip pat turės patarti, ką skirt Jungtinių Tautų organizacijos generaliu sekretorium.

VETERANAI REIKALAUJA NEDARBO PENSIJŲ EX-KAREIVIAM STREIKE

Washington. — Amerikos Užsieninių Karų Veteranų organizacija prašė kongresą nutart, kad streikuojantiems veteranams būtų mokama nedarbo pensija lygiai, kaip ir kitiems streikieriams, jeigu tie veteranai prisieks, kad jie patys nebalsavo streikuoti.

Vienas kongreso narys ketino įnešt sumanymą sausio 18 d. pataisyt GI Teisių Bilių, kad dalyvaujantieji streikuose veteranai taip pat gautų nedarbo pensijas.

Michigano valstijos teismas nusprendė nemokėt nedarbo pensijų veteranams streikieriams. Generolas Omar Bradley, veteranų administratorius, paskui užgyrė teismo sprendimą ir patvarkė neduot savaitinių pensijų čekių trylikai tūkstančių karo veteranų, dalyvaujančių streike prieš General Motors automobilių korporaciją.

STEBĖTINAS ELEKTRONIŠKAS MIKROSKOPAS IŠRASTAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Maskva. — Sovietiniai mokslininkai išrado tokį elektronišką mikroskopą, kuris 50 tūkstančių kartų padidina mažyčių daiktelių išvaizdą. Prie mikroskopo prijungtas elektroniškas fotografijos prietaisas nutraukia paveikslus moleku-

(Tąsa 5-me pusl.)

Tariamasi dėl Prez. Trumano Pasiūlymo Pridėt Plieno Darbininkams 18½c Valandai

Washington, saus. 18. — Prez. Trumanas ketvirtadienį pasiūlė, kad plieno kompanijos pridėtų plieno darbininkams kiek algos ir kad CIO unija priimtų priedą. Tuojau buvo neoficialiai pranešta, kad prezidentas patarė pakelt valandinę algą 18 centų ir pusę. Jis prašė, kad CIO unijų pirmininkas Ph. Murray ir U. S. Plieno korporacijos galva Fairless praneštų iki 12 valandos penktadienį, ar jie priima tą pasiūlymą.

Dvyliktai dienos valandai praėjus (šiuos žodžius berašant), Trumanas dar negavo atsakymo. Kompanijų ir unijos įgaliotiniai tęsė derybas. Tuo tarpu Murray pašaukė į strateginio komiteto susirinkimą CIO plieno ir automobilių darbininkų, elektrininkų ir kitų svarbiųjų unijų atstovus. Suprantama, kad strateginis susirinkimas bendrai spręs algų pakėlimo klausimą visų šių unijų nariams.

Neoficialiai teigiama, kad CIO unijų centras linkęs priimti prezidento pasiūlymą plieno darbininkams. Bet dar nėra tikros žinios.

Francijos Seimas Nutarė Sutraukyti Ryšius su Franko Diktatūra

Paryžius, saus. 18.— Steigiamasis Francijos seimas vienbalsiai priėmė komunistų savo atstovų pasiūlymą — sutraukyti diplomatinius ir prekybos ryšius su Ispanijos diktat. Franko valdžia. Kartu Seimas patarė francūzų valdžiai susisiekti su užsienyje esama respublikine Ispanijos valdžia. Ispanų respublikiečių premjeras dr. Jose Giral dabar New Yorke.

Plieno Darbininkai Priimą Trumano Siūlymą

Washington, saus. 18. — Pranešama, jog CIO Plieno Darbininkų Unija priėmė prez. Trumano pasiūlymą dėlei algų priedų. Plieno kompanijos dar nedavė prezidentui atsakymo.

ORAS. — Bus vidutiniai šalta ir dalinai apsiniaukę.

VENGRIJA TAPSIANTI RESPUBLIKA JAU ŠĮ MĖNESĮ

Budapest, Vengrija. — Vengrų premjeras Zoltan Tildy sakė New Yorko Times korespondentui J. MacCormac'ui, jog Vengrija bus jau šį mėnesį paskelbta respublika. Nors nuo Pirmojo pasaulinio karo pabaigos iki šiol Vengrija neturėjo karaliaus, bet ji vis tiek skaitėsi monarchija (karalija). Admirolas Horthy vietoj karaliaus diktatoriškai valdė vengrus beveik iki pat Vokietijos ir Vengrijos sumušimo paskutiniame kare. Dešinieji "mažųjų savininkų" partijos politikieriai, ypač klerikalai, bijo, kad respublikoj komunistai neįeitų į atsakingas valdžios vietas. Pirmoje vietoje po tos partijos, komunistai turi daugiausiai atstovų Vengrijos seime.

Senatorių Dauguma Užgyrė Teisingos Samdos Palaikymą

Washington.— Jungtinių Valstijų senatas 49 balsais prieš 17 užgyrė sumanymą, kad visuomet būtų palaikyta valdinė komisija žiūrėti, kad darbininkai būtų teisingai samdomi, neskirstant jų pagal tautybę, religiją bei odos spalvą ir nedarant skirtumų jokiais kitais sumetimais. 15 reakcinių demokratų senatorių iš pietinių valstijų gamina priešingus pasiūlymus ir žada per ištisus mėnesius kelti lermą (fillibuster), kad galėtų vietoje suklampint senato daugumos nutarimą dėlei teisingos darbininkų samdos; jie ypač priešingi negrų lygybei.

ELEKTROS KOMPANIJOS LAUKIA ĮSTATŲ PRIEŠ STREIKŲ LAISVĘ

Washington. — Jau keturi mėnesiai, kai CIO Elektrininkų, Radijo Darbininkų ir Mašinistų Unija stengiasi sueiti į derybas su General Electric ir Westinghouse kompanijomis ir su General Motors elektriniu skyrium; unija norėjo ir nori tartis su kompanijomis apie algų priedus darbininkams, bet kompanijos atsisakė nuo bendrų derybų. Taip pareiškė unijos pirmininkas Albert J. Fitzgerald, kalbėdamas sen. komisijoje.

Elektros kompanijos nesitaria su 200,000 streikierių atstovais todėl, kad jos laukia, kad kongresas išleis įstatymus prieš streiko laisvę, sakė Fitzgerald. Nors unija reikalauja pakelt algą $2 per dieną, bet ji sutiktų derėtis dėl bile kokio priedo, pastebėjo Fitzgerald. Kartu jis įspėjo, kad nepavyks prez. Trumano planas šaldyti streikus per 30 dienų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara
President — Jos. Weiss

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Streikuoja Mėsos Gamintojai

Didžiųjų mėsos gaminimo kompanijų, kaip tai Armour, Swift, Wilson ir kitų, užsispyrimas ir nesiskaitymas su teisingais darbininkų reikalavimais atvedė prie to, kad 300,000 CIO ir ADF narių paskelbė streiką. Tai didžiausias mėsos gaminimo darbininkų streikas Amerikos istorijoj! Streikuojantieji darbininkai pastatė visur pikietus. Vyriausybė dėjo pastangų, kad streiko išvengti, bet turčiai nesiskaitė nei su darbininkais, nei su valdžios atstovų pasiūlymais.

Greta mėsos darbininkų streiko yra kovos lauke dar apie 500,000 automobilių gaminimo, telegrafų ir telefonų susisiekimo, elektros reikmenų gaminimo ir kitokių industrijų darbininkų, taip, kad streiko lauke yra apie 800,000 darbininkų ir darbininkių.

Pirmadienį prasidės 750,000 plieno darbininkų streikas, jeigu iki tol turčiai neišpildys darbo unijų reikalavimus. Jeigu bus paskelbtas plieno darbininkų streikas, tai jis atsilieps į daugelį kitų industrijų, nes be plieno ir jos negalės dirbti.

Gelžkeliečių Brolijų 1,500,000 darbininkų rengiasi balsuoti: ką jie turi daryti, kad priversti kompanijas pakelti algas, nes jų algos yra mažesnės ir už kitų industrijų darbininkus.

Taigi, visoj šalyj plečiasi milžiniški streikai ir milžiniškos kovos. Už tai atsakomingi yra turčiai, kurie karo metu pasidarė milžiniškus pelnus, priprato, kada darbininkai karo išlaimėjimui susilaikė nuo streikų, tai ponai ir dabar nori, kad darbininkai ir darbininkės sunkiai dirbtų, mažas algas gautų ir pusbadžiai gyventų su savo šeimomis. Darbininkams kito kelio neliko, kaip skelbti streikus, kad kapitalistus privertus skaitytis su darbo žmonių reikalavimais.

Britai Kenkia UNO Konferencijai

Londone tęsiasi United Nations Organization susitvarkymo konferencija, kad palaikyti pasaulyj taiką, kad taikos keliu rišti ginčijamus klausimus ir neprileisti prie karų. Prieš šią konferenciją yra pirmas uždavinys pačiai organizacijai susitvarkyti, susiorganizuoti, išrinkti įvairias komisijas ir atlikti kitus būtiniausius darbus.

Aišku, ten kils klausimai apie globojimą šalių, kurios buvo Japonijos kolonijos arba Tautų Lygos buvo pavestos globoti Anglijai, Japonijai ir Francijai. Neišvengiamai kils klausimas ir apie tai, kodėl Britanija veda karą prieš Indonezijos žmones, kodėl likosi pavergti Indo-Chinų žmonės? Visa eilė šalių reikalauja, kad Britanija nuimtų nuo jų savo "globojimą," leistų joms pačioms tvarkytis arba jas pervestų Jungtinių Tautų Organizacijos globai. Prie to, Britanija laiko savo armiją Graikijoj, Egipte, Sirijoj, buvusiose Italijos kolonijose, Irane ir daugelyj kitų šalių. Britai imperialistai ir valdininkai "socialistai" žino, kad nelabai bus jiems smagu, kada iš daugelio šalių kils balsai prieš jų "globojimus" ir armijų laikymus.

Todėl jie griebėsi savo senos taktikos —patys pirmieji, pagalba reakcinės Irano vyriausybės, jau kelia skandalą prieš Sovietų Sąjungą, tai reikalaudami ištraukti iš Irano (Persijos) Raudonąją Armiją, tai kaltindami Sovietų Sąjungą, būk ji organizavo Azerbaidžane demokratinį liaudies sukilimą. Kaip žinia, Irano dabartinė valdžia, priešakyj su premjeru Hakimi, jokio politinio ir tarptautinio žingsnio nedaro, kol nepasitaria su Britanijos atstovu Irane Sir Reader Bullard'u.

Dienraščio PM korespondentas Mr. F. Kuh rašo iš Londono, kad keliamas Irano protestas prieš Sovietų Sąjungą yra niekas kitas, kaip Britanijos politika. Bet tokis britų žygis kenkia Jungtinių Tautų Organizacijos konferencijai ir blogina tarptautinius santykius.

Žinoma, nėra jokios abejonės, kad Sovietų Sąjungos delegacija išvingiuos šią britų politiką ir britai jausis taip, kaip amerikiečiai jautėsi po San Francisco Konferencijos, kur jie advokatavo Argentinos klausime.

Lenkija Skųsis Prieš Britaniją

Jungtinių Tautų Organizacijos konferencijoj Londone dalyvauja demokratinės Lenkijos užsienio ministeris W. Rzymowski. Jis vėl įteikė Britanijos vyriausybei protestą lenkų armijos reikale.

Anglija vis užlaiko milžinišką "lenkų armiją" Vokietijoj, Italijoj ir pačioj Anglijoj. Ta armija yra komandoj fašisto generolo W. Anders'o. Šioj armijoj viešpatauja fašistinė ir anti-semitinė dvasia. Jos komandieriai per radiją veda pogrominę propagandą prieš demokratinę Lenkijos vyriausybę Varšavoj, kursto prieš ją, suokalbiauja, o tiems fašistinės propagandos elementams Anglija moka algas ir dar užrašo išlaidas, kaipo Lenkijos skolą.

Demokratinė Lenkijos vyriausybė seniai reikalavo, kad britai atstatytų fašistus komandierius ir propagandistus, kad leistų "lenkų armijai" apsivalyti nuo fašistų, kad į komandos vietas būtų pastatyti demokratiniai komandieriai ir leistų "lenkų armijai" grįžti į Lenkiją.

Britanija į šiuos Lenkijos reikalavimus nekreipė atydos. Ministeris Rzymowskis sako, kad, jeigu ji ir toliau taip elgsis, tai Lenkija kreipsis į Jungtinių Tautų Organizaciją, kad imtų žygius prieš Britaniją, nes tokis Britanijos elgėsys kenkia tarptautinei taikai.

Hearstas, Naciai ir Reakcija

Dabartiniu laiku apie reakcinę Hearsto spaudą jungiasi visi demokratijos neprieteliai. Ten randa vietą savo raštams lenkai ponai, kurie engė kitas tautas ir lietuvius, ten rašo lietuviški smetoninin-kai ir kiti lietuvių tautos priešai.

Hearsto spauda visada buvo žinoma, kaipo prieš-darbininkiška, prieš-demokratinė ir reakcinė. Hearstas mielai talpino vokiečių nacių propagandos raštus, jis mielai tą daro talpindamas smetoninin-kų raštus. Patsai Hearstas kelis kartus važinėjo į nacių Vokietiją, ten nusitraukė paveikslus su nacių vadais, tokiais, kaip Alfred Rosenberg, Karl Bomer, Von Trotha ir kitais. Jis prašė nacius rašyti į jo spaudą, kas dabar patvirtinta Nurenbergo teisme. Tad nenuostabu, kad pas jį dabar telpa smetoninin-kų raštai.

Savaldyti Japonijos Fašistus!

Kaip ir buvo tikėtasi, generolo MacArthuro "vieno žmogaus" gaspadoriavimas Japonijoj yra naudingas fašistams ir imperialistams. Pasirodo, kad Japonijos fašistai, pasivadinę "demokratais", veikia kariniai ir politiniai.

Sovietų Sąjungos dienraštis "Pravda" iškėlė viešumon, kad pastaruoju laiku atidengta Japonijoj visa eilė fašistinių suokalbių prieš Jungtines Tautas, surasta ginklų ir amunicijos sandėlių. Japonai fašistai turi net lėktuvų. Jų karo mokyklų kadetai mokosi karinių apmokymų. Valdžios vietose daugelyj atsitikimų sėdi fašistai, parlamente reakcininkai ir fašistai užblokaduoja bent kokį demokratinį pasiūlymą. Jie deda pastangų susitarti su Amerikos reakcija ir atgaivinti Japonijos imperializmo galią.

Tam bus padarytas galas tik tada, kada visos Jungtinės Tautos dalyvaus nustatyme politikos Japonijoj ir jos tvarkyme, taipgi, kada bus suteikta Japonijoj komunistiniam ir demokratiniam judėjimui sąlygos nevaržomai veikti.

LAISVĖS BAZARAS

Įvyks George Washingtono Gimtadienio Šventėje. Bus Tris Dienas

Vasario - Feb. 22, 23 ir 24

Jau labai laikas siųsti bazarui dovanų. Bazaras bus toje pačioje vietoje, kur pernai buvo

GRAND PARADISE HALL
318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Protestuodamos prieš prakaitaunės sąlygas ir nepaprastą paskubą 3,000 merginų, Chesapeake & Potomac Telephone Co. darbininkių išėjo į streiką ir sustabdė Washingtone visus telefonus. Į merginas kalba Mary Gannon, Washington Telephone Traffic Union prezidentė. Ši unija yra dalimi Nat. Federation of Telephone Workers (nepriklausomos).

Kas Ką Rašo ir Sako

DEL VIENYBĖS ARGENTINOJ

Po to, kada Argentinos Radikalų partija sutiko sudaryti bendrą frontą (krašto prezidentui išrinkti) su kitomis d e m o k r a tinėmis partijomis — social-demokratais, komunistais ir kt. —Argentinos liaudis labai apsidžiaugė. Argentinių lietuvių savaitraštis Vienybė (1945 m. lapkr. 28 d.) tuo reikalu šitaip rašo:

"Demokratinė Nacionalė vienybė tapo pilnai suformuota, kuomet Radikalų partija galutinai nusprendė susijungti su kitomis politinėmis demokratinėmis partijomis. Suprasdama, kad šalis pergyvena didžiausį įtempimo laikotarpį, kurio dar nėra buvę Argentinos istorijoj.

"Demokratinės jėgos jau sujungtos, jų galybė auga, ne vien tik politinės partijos susijungė, bet su jomis kartu visi bepartyviai žmonės, kurie mato būtiną reikalą kovoti už demokratiją ir laisvę.

"Sunkūs prityrimas, kurį pergyveno šalis antipopuliarės diktatūros laikotarpyj, pasirodymas ir stiprėjimas pasaulyje fašizmo. Pirmutinė kibirkštis uždegusi Ispaniją ir gerojiška kova ispanų liaudies prieš fašizmą, visų tautų, mylinčių laisvę, vieningas veikimas, kad sumušti ir sunaikinti galutinai fašizmą, tai didžiausios pamokos Argentinos demokratijos jėgoms, kad reikalinga pagreitinti vieningo veikimo proceso eigą, pergrupuoti ir sustiprinti pasiruošusias jėgas ginti tėvynės laisvę ir jos nepriklausomybę, kas turi būti išrišta greitai ir be jokių vilkinimų.

"Radikalų partijos nuosprendis sutiktas su didžiausiu džiaugsmu iš demokratinės visuomenės pusės, nes tai sustiprinimas pamatų demokratijų triumfui.

"Šiuo momentu visa tauta gyvena vienybės oru kvėpuodama — ruošdama ir stiprindama savo jėgas, kad užgniaužus reakcijos veikimą, kuri gavo galingą smūgį, kuomet galutinai susiformavo vienybė, bet tie smūgiai turi būti daug stipresni ir geriau sukoncentruoti, kad pabaigti visai naikinti juodąsias jėgas."

LIETUVIO RAUDONARMIEČIO LAIŠKAS

Žemiau paduodame laišką, kurį gavo ir mums prisiuntė Antanas K. Raila, iš Montello, Mass.

Antanas Arvasevičius,
Autorius žemiau paduoto laiško.

"Brangus Dėde: Sveikinu aš Antanas jumis, mielas Dėde, dėdyną ir sesutę. Sveikinu aš jumis būdamas Raudonosios Armijos kariu. Kaip kariuomenėj tarnauju jau 7 mėn. Esu sveikas, tik biskį ilgiuosiu savo gimtojo kampelio. Teko pagyventi Rusijos gilumoj, paskui Rumunijoj, Čekoslovakijoj ir dabar Vengrijoj. Karo audra mane lyg valtį nuvilnijo toli. Bet linksma, karas su Vokietija pasibaigė ir atsitarnavęs paskirtą laiką grįšiu į Lietuvą į savo namus. Liūdna, kad, kada grįšiu į namus, nebgalėsiu uždainuoti su broliu Petru linksmą dainelę ir išgirsti tėvelio meilių pamokinančių žodžių. Jie jau abu mirė ir nukeliavo į kitą pasaulį. Likau aš ir sesutė Stefanija gyventi šiame pasaulyje.

Karo audra gerokai sunaikino mūsų ūkį ir teko vargingai pagyventi ir negreit bus galima vėl viską atstatyti. Karo audra gerokai iš dviejų sykių nuteriojo Lietuvą. Daug gražių miestų, miestelių ir kaimų pavirto griūvėsių krūvomis.

Tai su didžiu skausmu širdyje rašau jums tokį liūdną laišką, suteikdamas jums žinių apie Lietuvą ir apie savo namiškių mirtį.

Dovanok Dėde, kad taip ilgai neparašiau laiško, nes kada buvo vokiečiai, paštas neveikė.

Jūsų senai rašytus du laiškus ir 6 dolerius gavau, už kuriuos širdingai dėkoju.

Linkiu Jums visiems laimingo gyvenimo. Pasilieku nuo Jūsų laiško belaukiąs.

Antanas Arvasevičius.

Prof. Viktoras Vaičiūnas

Po trumpos ligos 1945 m. rugsėjo mėn. 3 d. mirė Kauno Valstybinio Vytauto D. Universiteto Nervų ir Psichikos ligų Katedros vedėjas prof. Viktoras Vaičiūnas.

Prof. V. Vaičiūnas (rašytojo Petro Vaičiūno brolis) gimė 1896 m. spalio mėn. 3 d. Piliakalnio kaime, Veprių valsč., Ukmergės apskr., valstiečio šeimoje. 1917 m. baigė Voronežo lietuvišką gimnaziją, 1922 m. —medicinos mokslus Karo Medicinos Akademijoje Leningrade ir nuo 1922 m. iki 1925 m. tarnavo karo gydytoju Lietuvoje. Mokslinę veiklą prof. V. Vaičiūnas pradėjo 1925 m. jaunesniuoju asistentu prof. J. Blažio vedamoje universiteto nervų ir psichikos ligų klinikoje Kaune. 1927 m. jis buvo pakeltas į vyresniuosius asistentus. Prof. J. Blažiui mirus (1939-IV-25), V. Vaičiūnas perėmė klinikos vadovybę. 1941 m. jis pakeltas į docentus, o 1944 m.—į profesorius. Prisimenu jį dar jauną asistentą prof. J. Blažio nervų klinikoje. Vienerius metus, 1940 — 1941 metais, klinika tedirbo pritaikytose, specialiai statytose, patalpose. Kara ir okupacija ją, dar nespėjusią įsiruošti, nubloškė į Kauno Senamiestį, kur niūriose ir ankštose patalpose prof. V. Vaičiūnas dirbo paskutiniuosius ketverius metus. Dirbo šaltame kabinete, skaitė paskaitas šaltoje auditorijoje, gyveno šaltame bute. Okupantams uždarius u n i v e r s itetus, prof. V. Vaičiūnas išklausė ne tik Kauno, bet ir Vilniaus studentų prašymų toliau neformaliai tęsti paskaitas. Teko dažnai važinėti į Vilnių. Be universitetinių paskaitų, prof. V. Vaičiūnas dėstė Kauno medicinos seserų ir akušerių mokyklose, organizuodavo gydytojų susirinkimus, darydavo juose pranešimus, rašė mokslo darbus. Dirbo dieną ir naktį. Dirbo niekad nesiskųsdamas, ėjo visur, kur tik buvo šaukiamas ar siunčiamas, pilnas energijos, tylus ir kuklus. Dirbo ir sirgdamas. Prašomas pasisėti ar pasigydyti, vis tiek neištverdavo neatėjęs į darbą. Todėl, gal, ir liga—plaučių tuberkuliozė — atsėlino nepastebėta ir baigėsi katastrofa — kraujoplūdžiu, mirtimi. Tai buvo tikras darbštumo pavyzdys.

1928 m. lankėsi Rygos ir Helsinkio nervų klinikose. 1929 m. susipažino su Karaliaučiaus, Berlyno, Miuncheno, Vienos ir Prahos nervų klinikomis. 1931 m. dalyvavo neurologų kongrese Berne. 1932 m. padarė pranešimą II-jame Estų Gydytojų Kongrese. Visą didelį patyrimą jis tuoj pritaikė savo darbe. Išleista visa eilė paties profesoriaus ir jo mokinių mokslinių darbų.

Prof. V. Vaičiūnas, vokiečių okupacijos metu sušaukė gydytojų susirinkimą, kuris pasisakė prieš vokiečių žvėrišką užsimojimą žudyti sunkiai sergančius ligonius.

Toks buvo šis širdingas ir kuklus žmogus, pasišventęs gydytojas, atsidėjęs mokytojas, kruopštus mokslininkas ir didelis kovotojas už tautos sveikatą ir dorą bei sveiką ir laimingą būsimųjų kartų gyvenimą. Jojo mirtis yra sunkus smūgis šeimai, universitetui, gausiems jo gydytiems ligoniams, visai Tarybų Lietuvai.

Doc. A. Jurgutis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Plečiasi Gydomųjų Įstaigų Tinklas

VILNIUS. — Sostinės Tarybiniame rajone atidaryta patogi ir moderni poliklinika, kuri aptarnaus to rajono darbo žmones. Be to, Daukšos gatvėje atidaryta visai nauja vaikų konsultacija ir galutinai baigta remontuoti vaikų ligoninė Kauno gatvėje 9.

2,000 Kūbinių Metrų Malkų

VILNIUS. — Tarybų rajono darbo žmonės parengė 2,000 kūbinių metrų malkų žiemai. Miškų prievolės darbuose geriausiai pasirodė Spirito varyklos darbuotojai, kurie vieni pirmųjų išdirbo savo normą. Malkomis jau aprūpintos visos Tarybų rajono pradžios mokyklos, gimnazijos ir ligoninės.

Švenčių Dovana Donbaso Šachtų Darbininkams

VILNIUS. — Į Vilnių visą laiką tebeatvyksta transportai iš rytinių sričių, su anglimi, medvilne, įrengimais atsistatančiai pramonei, medikamentais, žemės ūkio inventoriumi. Gausiais laiškais respublikos darbo žmonės karštai dėkoja už brolišką paramą atstatant vokiečių sugriautą liaudies ūkį.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXVIII-jų metinių proga Lietuvos Geležinkelių magistralės sunkiojo traukinių transporto vedimo žymūs meisteriai vyresnieji mašinistai drg. drg. Danilčenka ir Chavanskis nuvežė Donbasui švenčių dovaną — sparmedžius, kuriuos viršum plano paruošė Vilniaus miško kirtėjai.

33 Nauji Gydytojai

VILNIUS. — Šiomis dienomis Vilniaus Valstybinio Universiteto medicinos fakultetas, kuris buvo suorganizuotas 1940 metais tarybinės vyriausybės rūpesčiu, išleido pirmąją savo auklėtinių laidą — 33 naujus medicinos gydytojus. Valstybinius egzaminus išlaikė visi prie egaminų prileisti studentai. Keli studentai, kuriems mokslas labiau susitrukdė dėl sunkių karo metų sąlygų, egaminus gydytojo vardui įgyti laikys vėliau.

Visi naujieji medikai jau gavo tarnybinius paskyrimus: dalis jų pasilieka mokskliniam darbui universitete, kiti papildys mediciniškąjį sostinės personalą, o likusieji — paskirstyti po periferiją. Turint galvoje, kaip smarkiai respublikos gydytojų kadrai praretėjo vokiečių okupacijos metais, ši pirmoji Vilniaus universiteto medikų laida yra paspirtis mūsų atsikuriančiam kraštui.

Dienraštis "Tarybinė Klaipėda"

KLAIPĖDA. — Čia pradėjo eiti kasdienis laikraštis "Tarybinė Klaipėda," LKP(b) Klaipėdos miesto komiteto ir miesto vykdomojo komiteto organas.

Pirmas laikraščio numeris, skirtas Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXVIII-sioms metinėms, išėjo lapkričio 7 d.

LITERATŪRA ir MENAS

PIRMASIS LIETUVOS TARYBINIŲ RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

PIRMOJI SESIJA.

1945 m. spalio mėn. 25 d., Vilniuje prasidėjo pirmasis Lietuvos TSR tarybinių rašytojų suvažiavimas.

Į suvažiavimą gausiai atvyko rašytojai, o taip pat daugelis svečių: mokslininkai dailininkai, artistai, švietimo veikėjai bei kitų kultūros sričių darbuotojai. Suvažiavimo darbuose dalyvauja svečiai iš broliškųjų respublikų. Iš Latvijos TSR atvyko rašytojai Griguls ir Vilips, iš Baltarusijos TSR — Lynkovas, Maksimas, Tankas ir Lužaninas. Laukiama svečių ir iš kitų respublikų.

Švietimo Liaudies Komisariato salę, kurioje vyksta suvažiavimas, puošia didžiulis draugo Stalino portretas. Iš šonų — tarybinės literatūros tėvo Maksimo Gorkio ir lietuvių klasikės Žemaitės portretai. Dar ilgai prieš suvažiavimo pradžią renkasi lietuvių literatūros atstovai. Atvyksta akademikai, garsūs lietuvių tautos rašytojai, senesniosios kartos atstovai. Atvyksta jaunieji rašytojai, mūsų literatūros ateitis.

Lietuvos TSR Tarybinių Rašytojų Sąjungos laikinosios valdybos pirmininkas prof. Korsakas atidaro suvažiavimą. Drg. Korsakui pasiūlius, atsistojimu pagerbiami vokiškosios okupacijos metu žuvę rašytojai Vytautas Montvila, Kazys Binkis, Puida, ankstyva mirtimi mirusi lietuvių poezijos pažiba Salomėja Nėris.

Audringais, ilgai nenutilstančiais plojimais rašytojai išrenka į suvažiavimo garbės prezidiumą tarybinės liaudies vadą didįjį Staliną ir VKP(b) CK politbiuro narius.

Į suvažiavimo darbo prezidiumą išrenkami Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas drg. Paleckis, Lietuvos TSR liaudies poetas Liudas Gira, Lietuvos TSR LKT pirmininkas drg. Gedvilas, TSRS Tarybinių Rašytojų Sąjungos pirmininkas drg. Tichonovas, Lietuvos KP(b) CK sekretorius drg. Sniečkus, rašytoja Lazdynų Pelėda, TSRS Tarybinių Rašytojų Sąjungos sekretorius drg. Polikarpovas, LKP(b) CK sekretorius drg. Preikšas, rašytojai prof. Korsakas, Vienuolis-Žukauskas, Baltarusijos TSR rašytojas Lynkovas, Latvijos TSR rašytojas Griguls, P. Vaičiūnas, prof. Sruoga ir kiti.

Žodį gauna Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas drg. Paleckis.

Drg. Paleckis sveikina suvažiavimo dalyvius Tarybų Lietuvos Vyriausybės vardu.

— Draugas Stalinas pavadino rašytojus žmonių sielų inžinieriais, — pareiškė jis. — Visuomet vadovaukitės šiais genialiais draugo Stalino žodžiais. Kaip sielų inžinieriai apsvarstykite, kaip geriau montuoti mūsų tautos tarybinę sąmonę. Liaudis laukia jūsų žodžio, žodžio, kurs padėtų jai didžiojoje socialistinėje kūryboje.

Drg. Paleckis kvietė rašytojus apsišarvuoti marksizmo - leninizmo mokslu ir pateisinti tą didįjį vardą, kurį rašytojams suteikė naujosios epochos kūrėjas didysis Stalinas.

— Tegul mūsų literatūra eina pažangos keliu — Lenino - Stalino keliu, — baigia drg. Paleckis.

Baigiamuosius drg. Paleckio žodžius rašytojai palydi ilgai nenutilstančiais plojimais.

Baltarusijos TSR tarybinių rašytojų vardu suvažiavimą sveikina baltarusių rašytojas drg. Lynkovas.

— Tėvynės karo metai daugiau kaip kada nors sujungė ir suartino mus, baltarusius ir lietuvius rašytojus. Šiandien leiskite pasidžiaugti kartu su jumis atsiektąja pergale prieš didžiausią bet kokios kultūros ir civilizacijos priešą — fašizmą. Drg. Lynkovas linki lietuvių literatūrai augti ir klestėti.

Rašytojas drg. Griguls perduoda suvažiavimo delegatams Latvijos tarybinių rašytojų sveikinimus. Jis kalba:

— Mūsų tautos — brolіškos tautos. Tarybinėje tautų šeimoje mūsų tautos dabar gali laisvai vystyti savo kultūrą, kurti savo literatūrą, tautinę pagal formą, socialistinę pagal turinį.

Drg. Korsakas perskaito Estijos TSR tarybinių rašytojų sąjungos sveikinimo telegramą.

Perskaitoma ukrainiečio rašytojo drg. Božano sveikinimo telegrama, Lietuvos TSR liaudies poeto Lindo Giros sveikinimas. Lietuvos TSR Mokslų Akademijos ir Lietuvių Literatūros Instituto vardu suvažiavimą sveikina akademikas Mykolaitis-Putinas, Lietuvos TSR Kompozitorių ir Muzikų Sąjungos bei Vilniaus Konservatorijos sveikinimus perduoda kompozitorius drg. Bendorius.

Žodį ataskaitiniam pranešimui "Lietuvių tarybinė literatūra" gauna Lietuvos TSR Tarybinių Rašytojų Sąjungos laikinosios valdybos pirmininkas drg. K. Korsakas.

— Lietuvių tarybinės literatūros nueitojo kelio ir dabartinės jos būklės apžvalgą tenka duoti didžiųjų istorinių įvykių fone, — pareiškia pranešėjas. — Mums teko būti didingos tarybų liaudies kovos liudininkais bei dalyviais. Ši kova apibrėžė pagrindinius lietuvių tarybinės literatūros kontūrus.

Plačiai apžvelgęs pažangiosios lietuvių literatūros nueitąjį kovos kelią buržuazinės santvarkos sąlygomis ir iškėlęs istorines tarybinės lietuvių literatūros šaknis, drg. Korsakas sustoja ties tuo šviesiuoju laikotarpiu, kuris lietuvių literatūrai prasidėjo 1940 m., Lietuvai tapus tarybine socialistine respublika.

Toliau drg. Korsakas nurodo į tą baisų smūgį, kurį lietuvių literatūrai, kaip ir visam kulturiniam lietuvių tautos gyvenimui, sudavė hitleriniai banditai.

Pranešėjas plačiai sustoja ties kūrybine veikla, kurią išvystė buvusieji evakuacijoje Tarybų Lietuvos rašytojai.

Hitlerininkai užgniaužė kūrybinį lietuvių žodį, persekiojo, žudė rašytojus, degino jų knygas. Tačiau ir tomis tamsiomis dienomis pažangiausį rašytojai kūrė, dirbdami su tvirta viltimi, kad hitlerizmas bus sutriuškintas. Rašytojai, negalėdami dėl baimės teroro atvirai reikšti savo priešiško nusistatymo okupaciniam režimui ir lietuviškiems hitlerberniams, reiškė jį įvairiausiais netiesioginiais būdais. Tik nežymi dalis geltonosios spaudos žurnalistų nuėjo dirbti kruviniesiems okupantams. Šiuos išgamas Raudonoji Armija išbloškė iš Lietuvos žemės drauge su vokiškaisiais atėjūnais, kuriems jie tarnavo.

Antroje savo pranešimo dalyje drg. Korsakas plačiai nušvietė tas didingas perspektyvas, kurios atsiskleidė lietuvių rašytojų kūrybai išvaduotoje Lietuvoje ir susumavo rašytojų kūrybinį darbą, atliktą per pastaruosius metus.

— Mūsų literatūra, — nurodo pranešėjas, — per metus išlaisvintoje Tarybų Lietuvoje žymiai atgijo ir ėmė augti su naujais užsimojimais, su naujomis galiomis.

Iškėlęs literatūrinės kūrybos srityse trūkumus, drg. Korsakas pabrėžia, kad pirmoji rašytojo pareiga — rašyti. Tarybų Lietuvos visuomenė laukia mūsų rašytojų darbo — gausaus ir įvairiapusiško darbo. — Prieš mūsų rašytojus visu aštrumu stovi uždavinys juo greičiau persiimti socialistine pasaulėžiūra, pilnutinai įsijungti į tarybinio gyvenimo statybą. Šis ideologinio persiauklėjimo uždavinys, pareiškia drg. Korsakas, juo aktualesnis rašytojams, nes juk jie turi eiti liaudies sąmoninimo ir idėjinio švietimo priekyje, kad pateisintų tą garbingą didžiojo Stalino jiems duotą "Žmogaus sielų inžinierių" vardą.

— Į ryžtingą kūrybinį darbą!—baigdamas kviečia rašytojus pranešėjas. — Į darbą sukurti tikrą tarybinę lietuvių literatūrą, vertą dabarties tarybinės epochos, vertą mūsų tautos garbingųjų tradicijų, vertą didžiųjų Lenino - Stalino idėjų, vertą didžiojo visos tarybų liaudies vardo ir mokytojo draugo Stalino!

Drg. Korsako pranešimu suvažiavimas baigė savo pirmąjį posėdį.

ANTRA SESIJA.

Spalio mėn. 26 d. pirmasis Lietuvos tarybinių rašytojų suvažiavimas tęsė savo darbą.

Suvažiavimo dalyviai išklausė rašytojo Jono Šimkaus pranešimą "Lietuvių tarybinė poezija" ir rašytojo Antano Venclovos pranešimą "Lietuvių tarybinė beletristika."

Po šių pranešimų prasideda gyvos diskusijos.

Rašytojas drg. P. Vaičiūnas apžvelgia lietuvių dramaturgų kūrybą ir nurodo, kad mūsų dramaturgija nėra jai statomų reikalavimų lygyje. Jis ragina rašytoju duoti liaudžiai daugiau originalių aukštos kokybės dramos veikalų.

Rašytojas drg. V. Žilionis kalba apie jaunimo ir vaikų literatūros padėtį. Kalbėtojas pabrėžia didelę šios literatūros stoką Lietuvoje. Jaučiamas taip pat liaudies pasakų leidinių trūkumas. Jis ragina rašytojus atkreipti daugiau dėmesio į jaunuosius skaitytojus ir siūlo išleisti žurnalą vaikams.

Žodis suteikiamas rašytojui J. Būtėnui. Jis nurodo didel politinę žurnalo "Pergalė" reikšmę ir pabrėžia, kad žurnalas per retai išeina. Kalbėtojas pabrėžia, kad rašytojai iki šiol terodė maža kūrybinės iniciatyvos ir kviečia juos aktyviau įsijungti į kūrybinį darbą.

Drg. J. Būtėnas iškelia reikalą leisti savaitinį literatūros, meno ir muzikos žurnalą.

Kalba rašytojas Butkų Juzė.

— Mūsų liaudis labai myli rašytojus ir brangina jų žodį, — sako jis. — Tačiau jų žodžių ji maža teišgirsta. Žemaitijos rajonai per visą šį laisvai išgyventą laiką nėra matę nė vieno rašytojo. Rašytojai nelanko liaudies, maža su ja santykiauja. Kalbėtojas nurodo, kad ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas į jaunųjų literatūrinių jėgų ugdymą. Jauniesiems literatams turi būti steigiami rateliai, kuriems turėtų vadovauti senieji rašytojai. Literatūros žurnale reikia pavesti jauniesiems rašytojams specialų skyrių.

Tribūnoje rašytojas dr. J. Baltušis. Jis nurodo, kad rašytojai per maža dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Ypač didelį uždaviniai laukia rašytojų auklėjant tarybine dvasia valstiečių masę, kovoje dėl visiško buržuazinio nacionalizmo likvidavimo.

Drg. J. Baltušis kviečia atgaivinti literatūros vakarus. Keli anksčiau įvykę vakarai parodė, kaip mūsų darbo žmonės brangina rašytojų gyvą žodį.

Žodį gauna drg. J. Marcinkevičius. Savo kalboje jis nurodo, kad dar ne visi rašytojai pilnutinai supranta savo uždavinius tarybinėje epochoje. Kalbėtojas ragina rašytojus parodyti liaudžiai tik-

(Tąsa 4-me pus.)

Skaitytojai apie "B. G. Klaidą"

VIENOS ŽINOMOS FARMERKOS NUOMONĖ.

Na, tai kai jau veik visi pabaigė apie Bernardą Gavelį, tai dabar jau ir aš papasakosiu, kaip čia, ant ūkio, man viskas su ta knyga dėjosi.

Per pastaruosius kelerius metus beveik tiek laikraščiuose, tiek per radiją nieko daugiau nesimatė ir nesigirdėjo, kaip tik plėšimai, deginimai, žudynės, kraujas, kančios ir žmonių ašaros.

Gavusi knygą, perskaičiau per keturis vakarus. Norėjosi skaityti dar ir penktą, bet puslapių jau nebuvo . . . Vėliau kada ir vėl skaitysiu.

Prasidėjo knygą skaičiusiųjų išsireiškimai. Eilinių matomai buvo mažai ir jie veik visi knygą pagyrė. O "aukštesniųjų" buvo daugiau ir jie knygą kritikavo, nekurie net ir skaudokai, kaip tai dr. Baltrušaitienė, kuri tarp kitko išsireiškė, būk autorius bando imituoti ar medžiagą naudoti tūlo rašėjo. Tokis išsireiškimas yra visai be pamato. Juk svietas skaito didelių rašytojų raštus, kad imt iš jų pavyzdžius, mokytis ir kitus mokyti, bet akstint prie skaitymo. Jaunuolis mokinasi pas siuvėją ne tam, kad amžinai žiūrėt į senio gražiai pasiūtą drabužį, bet tam, kad pasiūt tokį ar dar geresnį.

Didelė dauguma žmonių, pavargę nuo dienos darbo ir politikos, mėgsta pasiskaityti lengvų, smagių raštų. Prie tokių šią knygą ir priskaitau.

Mes tiek mažai apysakų ir jų rašytojų turime, kad, rodosi, reikėtų žmogų labai aukštai pagerbti už sukūrimą tokio veikalo, nors ten galėtų būti kokia klaidelė ar silpnumėlis. Darbo ten yra įdėta daug. Už tai turime drūčiai paspaust ranką autoriui, linkėdami jam sveikatos ir jo dvasiai naujų sparnų, kad ji po svietą beskraidydama, jam prineštų naujos medžiagos kitam veikalui rašyti.

* * *

Šį rašinėlį baigusi rašyti, nuklampojau per sniegus į tvartą, užmečiau žalmargei šieno ir atsisėdau ant dėžės pasilsėt, nes tas sniegas mane privargina. Žalmargė, šieno prisikabinusi, atsisuko į mane ir mykė. Klausiu: "Ko nori, mažyte?" O ji, ausis krustelėjusi, sako: Kad jau tau ta knyga taip labai patiko, tai tuojau padaryt saldų lietuvišką sūrį iš mano skanaus pienelio ir pasiųsk Mizarai, kaipo dovaną. Sakau: tatai būtų labai gerai, ale kad ten yra ir Mizarienė sūriui valgyt, o ji knygos nerašė. Margutė vėl ausis krustelėjo ir pridūrė: Atsimeni, kai tu man ant ragų uždėjai dobilų žiedų vainiką iš džiaugsmo, kad toki geri žmonės, kaip Rojus ir Eva susivedė? . . . Aš tik galvą linktelėjau ir tariau: gerai, jau gerai, — einu sūrió daryti . . .

Farmerka.

Ar Kenčiate

nuo Neturėjimo Apetito, Galvos Skaudėjimo, Vidurių Suirimo, Nervų, Nemigio, Gazų ir Iliputimo, Nemalonaus kvapo—

Iš priežasties Veiksminio Užkietėjimo?

Ne laukite! Bukite sumanūs! Imkite laiku — išbandyta **Dr. Peter's Gomozo.** Daugiau negu liuosuotojas — skilvio toniko vaistai — sudėta iš 18 vaistinių šaknų, žolių ir augmenų. Pradeda nerangias žarnas veikti. Pagelbsti joms prašalinti užkietėjusias i š m a t a s — išvaro užkietėjimo gazus ir iš putimą — suteikia skilviui ta malonų jausma ramumo ir šilumos. Persergėjimas: vartok taip kaip nurodyta.

Išgykite **Gomozo** jūsų apielinkėje arba pasiūskite del mūsų specialaus "susipažinimui" pasiūlimo—ir gausite—

PRIEDO 60c vertės Bandymui Bonkutes

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatiškų ir neuralgiškų skausmų, muskulinio mugrskausmo, sustingusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir nykstelėjimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinas — palengvina laikinai nekuriuos skausmingus skilvio sutrikimus kaip pavyzdžiui rūkčios nevirškinimas ir rėmuo.

Siųskit šį "Special Pasiūlymo" Kuponą — Dabar

☐ Idėtas $..00. Atsiųskit man apmokėtą reguler', 1 unciją $1.00 vertės bonkę **Gomozo** ir ekstra —60¢ vertės — bandymui bonkutes **Olejo** ir **Magolo.**

☐ C. O. D. (Išlaidos pridėtos).

Vardas.....

Adresas.....

Pašto Ofisas.....

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
Dept. 674-28J
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

Dėlei "Pastabos Šypsenų Redaktoriui"

Penktadienio, sausio 18 d., Laisvėje, penktame puslapyje, tilpo rašinėlis, užvardytas "Pastaba Šypsenų Redaktoriui." Sykiu turėjo tilpt Šypsenų tvarkytojo atsakymas į padarytąsias pastabas bei užmetimus. Atsakymas buvo rengiamas satyros formoje.

Tačiaus, kažkokiu misterišku būdu, rašinėlis pateko į dienraštį net dar neištaisius jo korektūros. Kadangi taip atsitiko, tai dabar platesnis atsakymas atskirai talpinti būtų jau ne vietoje.

Todėl šiuomi tik pareiškiu mano giliausį apgailestavimą, kad gerbiamas P. Plikauskas, s k u b ė d amas prisisavint ne jam vienam tinkamą garbingą Plikio titulą, tiek susijaudino, kad jam net Laisvė pasivaideno Smetonos laikais Lietuvoj leidžiama...

Vienok tikiu, jog apsiraminęs gerb. Plikauskas parašys tikrai gerų "up-to-date" juokų, kurie gražiai mūsų dienraštį pagyvins.

Nekantriai lauksiu.

Šypsenų Red. J. B.

Naujo Laisvei prenumeratoriaus gavimas niekad nėra pervėlus darbas; pakalbink savo pažįstamą, savo kaimyną, kuris dienraščio dar neskaito, užsisakyti Laisvę!

Voted Most Popular for 1945 in Movie Poll

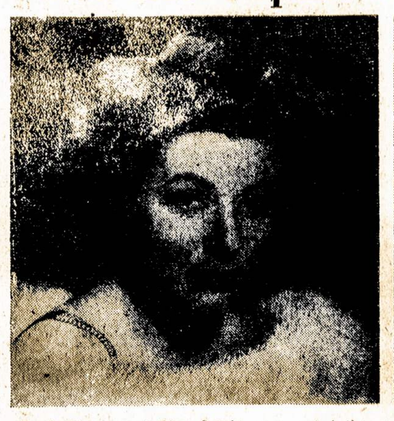

Greer Garson and Bing Crosby were voted the most popular actress and actor for 1945, according to a poll of the nation's fifty-five million movie goers, conducted by Dr. George Gallup's Audience Research, Inc., for Photoplay magazine. The results of the Photoplay poll which were announced recently, found Miss Garson and Bing Crosby the people's choice for the second year in succession.

Pirmasis Lietuvos Tarybinių Rašytojų Suvažiavimas

(Tąsa nuo 3-čio pus.)

rąjį buvusios "nepriklausomybės" veidą, savo kūryba padėti liaudžiai jos kovoje dėl naujo, šviesaus gyvenimo.

Vilniaus Universiteto Medicinos fakulteto dekanas prof. Kairiūkštis savo kalboje nurodo visuomenines politines rašytojų pareigas, pabrėždamas, kad tarybinių rašytojų kūryba — tai dalis kovos dėl naujos visuomenės sukūrimo.

Rašytojas A. Miškinis nurodo į būtinumą plačiau populiarizuoti broliškųjų tarybinių tautų rašytojų kūrinius.

Tribūnoje įžymi mūsų poezijos vertėja į rusų kalbą drg. Susana Marr, kuri sutinkama karštais plojimais.

— Rusų tauta vis daugiau pamilsta lietuvius poetus, — kalba ji. — Rusų tautoje jau seniai žinomi Mickevičius, Salomėja Nėris, Liudas Gira, akademikas Mykolaitis-Putinas. Šiuo metu spausdinami Donelaičio raštai, paruošta spaudai Maironio kūryba.

Drg. Susana Marr perduoda suvažiavimui karštus rusų rašytojų sveikinimus.

Vilniaus Valstybinio Dramos teatro kolektyvo vardu suvažiavimą sveikina šio teatro vadovas drg. Stanulis. Prof. Vienožinskis perduoda suvažiavimui Lietuvos TSR tarybinių dailininkų sąjungos sveikinimą.

Rašytojas T. Tilvytis perskaito Kirgizijos TSR tarybinių rašytojų sveikinimo telegramą.

Rašytojas drg. E. Mieželaitis savo kalboje nurodo konkrečius uždavinius jaunųjų rašytojų auklėjimo srityje. Jis siūlo prie rašytojų sąjungos įsteigti jaunųjų rašytojų sekciją.

Drg. Churginas kalba apie sąjunginių respublikų poetų kūrinių vertimų paspartinimą.

Žodis suteikiamas dramaturgui drg. B. Dauguviečiui.

— Mes apleidome kaimą, — sako jis. — Kaimo teatras neturi nė vienos jam pritaikytos dramos, kaimo jaunimas laukia tarybinių jaunimui tinkamų scenos veikalų.

Žodį gauna drg. A. Venclova. Savo kalboje jis nurodo, kad 1947 metais sukanka 400 metų nuo pirmosios lietuviškos knygos išleidimo ir šiai sukakčiai jau dabar reikia pradėti ruoštis: reikia sudaryti organizacinį komitetą, kuris pravestų minėjimą visoje respublikoje. Drg. A. Venclova iškelia reikalą išleisti platų literatūrinį rinkinį vokiškosios okupacijos laikotarpiui atvaizduoti ir antrą rinkinį, skirtą partizaninei kovai Lietuvoje. Prie šių rinkinių paruošimo turėtų prisidėti visi rašytojai. Drg. A. Venclova siūlo įsteigti valstybines literatūros premijas.

Žodis suteikiamas drg. J. Paleckiui. Jis kalba apie jaunuosius rašytojus bei jų augimą, apie tarybinių rašytojų tematikos problemas, apie jų didžiulius uždavinius auklėjant liaudį.

Drg. J. Paleckis ragina rašytojus savo kūryboje vaizduoti liaudį — jos kovą, naujuosius jos gyvenimo kelius, savo kūryba auklėti darbo žmones bei padėti jiems kurti naują laimingą gyvenimą.

Vakar dienos diskusijose dar dalyvavo rašytojai A. Lastas, K. Jakūbėnas, J. Jurginis.

Šiandien suvažiavimas tęsia savo darbą.

TREČIA SESIJA.

Spalio 27 d. pirmajame Lietuvos tarybinių rašytojų suvažiavime buvo tęsiamos diskusijos.

Žodį gauna LTSR Švietimo Liaudies Komisariato Pedagoginio Kabineto direktorius drg. Iešmanta. Kalbėtojas siūlo didinti išleidžiamų knygų tiražus, nes kaimo vietovių klubams skaitykloms neužtenka.

Rašytojas Juodelis kalba apie lietuvių literatūros bei rašytojų likimą šiurpiais okupacijos metais ir nurodo, kad šis tamsiausias laikotarpis lietuvių tautos istorijoje turi būti plačiai nušviečiamas rašytojų kūryboje.

Rašytoja Janušytė kviečia rašytojus daugiau bendradarbiauti periodinėje spaudoje.

Rašytojas Vienuolis - Žukauskas nurodo, kad dramos veikalų kūrybą žymiai pagyvėtų, jei teatro darbuotojai daugiau bendradarbiautų su rašytojais.

Rašytojas Josadė pasakoja apie intensyvų žydų rašytojų kūrybinį darbą.

Tribūnoje LTSR Mokslų Akademijos bendradarbis drg. Slaviūnas. Jis kalba apie tautosakos rinkimo klausimus, nurodydamas, kad tautosakos lobiai yra neišsemiamas rašytojų kūrybos šaltinis. Jis kviečia rašytojus plačiai naudotis mokslo akademijoje sutelkta tautosakos medžiaga.

Rašytojas Drazdauskas nurodo į reikalą spartinti popieriaus fabrikų ir poligrafijos įmonių atstatymo darbą. Kalbėtojas pasakoja apie grožinės literatūros leidyklos darbą ir nurodo, kad greitu laiku pasirodys daug rusų klasikų kūrinių, kurie jau paruošti spaudai.

Karštais plojimais sutiktas TSRS Tarybinių Rašytojų Sąjungos atstovas drg. Jevgenjevas perduoda broliškosios rusų tautos rašytojų ir TSRS Rašytojų Sąjungos prezidiumo sveikinimą.

Rašytojas drg. Cvirka savo kalboje nurodo, kad rašytojai tik tada galės vaisingai kurti, jeigu jie bus glaudžiai surišti su liaudimi, su jos kasdienine kova bei kūrybiniu darbu.

Socialistinė statyba, didieji stališkosios epochos idealai turi įkvėpti rašytojus, kurie savo kūryboje turi tik vieną kelią: socialistinio realizmo kelią.

Prof. Pakarklis kalba apie lietuvių senovės literatūros studijavimo uždavinius.

Žodis suteikiamas Lietuvos TSR Švietimo Liaudies Komisarui prof. Žiugždai.

— Gyvenamasis momentas uždeda rašytojams labai rimtas pareigas, — kalba drg. Žiugžda. — Visose srityse Tarybų Lietuvos dirbantieji per trumpą laiką atliko didžiulį darbą savo gimtosios šalies atstatymo srityje. Tačiau šis galingas krašto pulsas nepakankamai jaučiasi rašytojų kūryboje.

Kalbėtojas ragina rašytojus glaudžiai susitelkti apie partiją ir tarybinę vyriausybę, aktyvizuoti savo kovą prieš buržuazinį nacionalizmą, būti liaudies auklėtojais bei idėjiniais vadovais.

Generolas Macijauskas sveikina suvažiavimo dalyvius lietuviškojo junginio karių vardu. Savo kalboje gen. Macijauskas iškelia lietuvių karių didvyriškumą Tėvynės karo frontuose. Rašytojai turi savo kūryboje plačiai pavaizduoti šią didvyrišką lietuvių karių kovą. Reikia taip pat išleisti išsamią lietuviškojo junginio istoriją.

— Kariai laukia jūsų naujų kūrinių. Rašykite apie jų žygius, populiarizuokite liaudyje Tėvynės karo kovų didvyrius, kad liaudis juos geriau pažintų ir pamiltų, — baigia gen. Macijauskas.

Suvažiavime didelę kalbą pasakė Lietuvos KP(b) CK sekretorius drg. Preikšas.

Diskusijose dar kalba poetai drg. Jovaras, Švedas, "Valstiečių Laikraščio" redaktorius drg. Zinkus.

Prof. Korsako užbaigiamuoju žodžiu diskusijos baigiamos.

Suvažiavimas gausiais plojimais priima pasiūlymą pasiųsti sveikinimą broliams Amerikos lietuviams.

Griausmingomis ovacijomis rašytojai priima nutarimą pasiųsti sveikinimo laišką geriausiam tarybinių rašytojų draugui ir mokytojui Tarybų Sąjungos Generalisimui draugui Stalinui.

Po Lietuvos TSR Tarybinių Rašytojų Sąjungos įstatų priėmimo, įvyksta Sąjungos Valdybos rinkimai:

Į Valdybą išrinkti rašytojai:

Petras Vaičiūnas, prof. *Kostas Korsakas, Antanas Venclova, Vienuolis - Žukauskas, Jonas Šimkus, Juozas Paukštelis, Petras Cvirka, Juozas Baltušis, Teofilius Tilvytis, Juozas Banaitis ir Vladas Mozūriūnas.*

Į rezivijos komisiją išrinkti: rašytojai Butkų Juzė, Albinas Žukauskas ir Eduardas Mieželaitis.

Tuo pirmasis Lietuvos tarybinių rašytojų suvažiavimas baigė savo darbą.

Easton, Pa.

Apsivedė V. Katinis

Sausio 10 apsivedė Victor P. Katinis su Mary L. Thompson, paeinančia iš Tuscaloosa, Ala. Šliūbą davė kunigas Geo. Creitz, evangelistų reformatų bažnyčioj. Jaunas Katinis tebetarnauja Dėdei Samui pajūrio sargyboj, Atlantiko pakraščiuose. Tėvai Jonas ir Elzbieta Katiniai, sausio 13 d., iškėlė sūnui vestuvių bankietą. Giminių ir draugų dalyvavo apie 40. Visi gėrė ir valgė ir jaunavedžiams linkėjo ilgo ir laimingo amžiaus. Jaunavedžiai laikinai gyvens Philadelphijoj, nes toj apylinkėj jaunuolis tarnauja.

V. J. Stankus.

Kenosha, Wis.

Traukinys Užmušė M. Stukų

Sausio 7 d., 5 val. vakare, M. Stukus ėjo skersai gelžkelio bėgius, prie Thirty-fifth St. Tuo laiku ėjo traukinys, ko matomai nepastebėjo M. Stukus. Traukinys užgavo Stukų ir nutrenkė net 150 pėdų. Nelaimingasis staiga mirė.

Velionis atvyko į Kenoshą prieš 30 metų ir dirbo Mac-Whyte Co. Prieš porą savaičių jis buvo susižeidęs ranką ir dėl tos priežasties nedirbo.

Gelžkelio kompanija turinti liūdininkus, kurie matę, kad atsargos šviesos veikė tvarkoje, bet, būk, Mikas Stukus ėjęs nepaisydamas, kad ženklai rodė, jog ateina traukinys.

Velionis paliko nuliūdime seserį Katriną, kuri gyvena Melrose Park, Ill.

Velionis mirė sulaukęs 62 metus. Jis buvo lėto būdo žmogus ir gerai sugyveno su kaimynais.

Tebūna jam ramu ilsėtis šios šalies žemelėje!

Rastas Be Sąmonės Žmogus

Sausio 9 d., prieš pietus, traukinio inžinierius pastebėjo netoli nuo bėgių gulintį žmogų. Apie tai jis pranešė policijai, kuri nuvažiavusi į nurodytą vietą rado David Harper, 67 metų, gulintį be sąmonės. Nelaimingasis nuvežtas į Kenosha ligoninę. Daktarams išegzaminavus surasta, kad jis ne tiek sužeistas, kiek peršalęs.

Vėliau sužinota, kad jis iš namų išėjęs antradienį ir negrįžęs.

Kol kas nebuvo žinoma, kaip jis buvo sužeistas ir kodėl jis buvo tolokai nuo miesto nukeliavęs.

Suareštuoti Du Jaunuoliai

Sausio 9 d. policija suareštavo du jaunuolius už pavogimą automobilio iš garadžiaus 4405 Sheridan Rd. Vaikai esą vienas 14, kitas 15 metų. Vagilių pavardžių neskelbiama.

Apart automobilio pavogimo, jie dar prisipažino, kad apvogę kelias krautuves.

Kenoshietis.

Lansford, Pa. — Sugrįžę iš armijos, veteranai bedarbiai pikietuoja čionaitines angliakasyklas, reikalaudami darbo.

Pajieškome Jono Skrebūno

Adomas Skrebūnas, gyvenęs Raymond, Washington, mirė birželio 18, 1944.

Kiek žinoma, jis paliko vieną brolį, Joną Skrebūną, kuris veikiausia gyvena kur nors Kalifornijoj ir užsiima žuvininkyste.

Tai dabar pajieškome Jono Skrebūno. Mirdamas brolis paliko kiek pinigų. Jei atsišauks, tai jis galės tuos pinigus gauti, o jei ne, tai valdžia pasiims.

Galite rašyti sekamu antrašu:

A. Burt,
1137 Larch St.,
Raymond, Wash.

BOMBA ARGENTINOS SOSTINĖJE

Buenos Aires, saus. 17.—Sprogo bomba ir išnešė langus viename bloke Buenos Aires miesto, Argentinos sostinės. Fabrikai ir biznieriai baigė savo trijų dienų streiką, per kurį protestavo, kad Argentinos diktatorius pulk. Peronas įsakęs pakelti darbininkams algas.

VILNIES
PERGALĖS METŲ
KALENDORIUS
1946

Kaina 35 centai
DIDELĖ 272 PUSLAPIŲ KNYGA

Daug Visokių Raštų ir Visokių Informacijų

Gaunamas Laisvės Adm.
427 Lorimer Street
Brooklyn 6, N. Y.

Tel. TRObridge 6330
DR. JOHN REPSHIS
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 Harvard Street
kamp. Inman St., arti Central Skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telef. HUmboldt 2-7964
J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Ave. Newark, N. J.
VALANDOS: 2—4, 6—8 Sekmadieniais nėra valandų.

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS VIETA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC
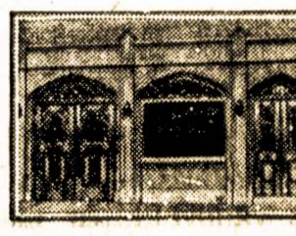
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Stebėtinas Elektroniškas Mikroskopas Išrastas Sovietuose

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

lų, turinčių tiktai po 10 iki 20 atomų (vadinamų smulkiausių savistoviai esamų medžiagos dalelių) ir aiškiai nufotografuoja tokias mažytes dalelytes, kad 25 milionai jų sutilptų į vieno colio ilgio eilutę. Mikroskopas šešių pėdų ilgio.

Tą mikroskopą parodė profesorius A. A. Lebedevas metiniam Sovietų Mokslų Akademijos susirinkimui. Akademijos pirmininkas Vavilovas pareiškė, jog šis susirinkimas stengsis suderint visus svarbiuosius mokslinius tyrinėjimus 1946 metais. "Karo baigimas ir atstatymo darbai nereiškia, kad Sovietų mokslas staptelėtų," pridurė Vavilovas.

JUODOJI MĖSOS RINKA

Per dvi pirmąsias skerdyklų darbininkų streiko dienas, juodoji mėsos rinka išpūtė mėsos kainas aukščiau, negu bet kada karo metu.

TRYS FABRIKAI SUSITAIKĖ SU ELEKTROS DARBININKAIS

Chicago.— Merkle-Korff, D. O. James ir Illinois Gear ir Machine fabrikai susitaikė su CIO elektrininkais, streikavusiais per 9 savaites. Darbininkai priėmė po 5 centus priedo valandai.

Washington, saus. 18. — Tęsiasi derybos tarp CIO ir Darbo Federacijos mėsos darbininkų unijų, iš vienos pusės, ir skerdyklų atstovų, iš antros.

EISENHOWER UŽDRAUDĖ KAREIVIŲ PROTESTUS

Washington. — Amerikos armijos štabo galva gen. Eisenhower pranešė senatorių komisijai, kad jis uždraudė bet kokias kareivių protesto demonstracijas užjūriuose.

London. — Vyriausias Irano delegatas Jungtinių Tautų susirinkime dar ruošėsi įteikt skundą prieš Sovietų Sąjungą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Sudaromos Rinkiminės Apylinkės

VILNIUS. — Sostinės Lenino rajonas kruopščiai rengiasi rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą. Visas rajonas suskirstytas į 12 rinkiminių apylinkių, iš kurių 4 aptarnaus tik ligoninės ir Tėvynės karo invalidų namus.

Be to, rajone komplektuojamas agitatorių branduolys. Daugelis įstaigų, kaip Meno Reikalų Valdyba ir Švietimo Liaudies Komisariatas, jau išskyrė savo agitatorius.

Komunalinio Ūkio Liaudies Komisariato darbininkų kliubo patalpose įrengiamas rajono kampanijos agitacijos punktas. Lenino rajone sudarytos darbo žmonių brigados, kurios lankosi pas rajone gyvenančius piliečius ir tikrina jų adresus ir sutikslina žinias apie juos. Ypač aktyviai šitoje gražioje talkoje dalyvauja Dailės Instituto, mokyklų Nr. 13 ir Nr. 29 bei Technikumo darbuotojai.

PATTERSON PRIĖMĖ KAREIVIŲ ATSTOVUS

Manila. — Atvykęs čia Amerikos karo sekretorius Patterson priėmė kareivių demonstracijų komitetą. Kareivių atstovai išdėstė jam skundus dėl jų negrąžinimo namo.

PRANEŠIMAI

NEW HAVEN, CONN.

Lenin Memorial susirinkimas įvyks sausio 20 d., 8 v. v., 270 Crown St. Kalbės New Haven'o Komunistų Partijos pirmininkas, Sid Taylor, pasižymėjęs (Flying Cross) veteranas II-ro Pasaulinio Karo. Muzikalę programą pildys geri artistai, įskaitant žydų ir ukrainų chorus. Įžanga 50c. Kiekvienas atsilankęs į šį susirinkimą yra prašomas atsinešti kenuką maisto paaukauti streikieriams Connecticut valstijoje. Užkviečia Komunistų Partija, 37 Howe Street, New Haven, Conn.

GREAT NECK, N. Y.

ALDLD 72 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 21 d. A. Kasmočių salėje. Kviečiame visus narius dalyvauti šiame susirinkime. — P. B., org. (15-16)

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 11330 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 410 Wilson Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CARL KELLER
410 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 11266 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 313 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

BENJAMIN STERN & JOSEPH STERN
313 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 11315 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 703 Rogers Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES FULLER
703 Rogers Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2140 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 207 Smith Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FRANK W. DILLON & WILLIAM E. McCARTHY
207 Smith St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 5199 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4016-A Glenwood Rd., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM CAHILL
4016-A Glenwood Rd., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 11375 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4018 Glenwood Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM ANDERSEN & NICKOLA MARULLI
4018 Glenwood Rd., Brooklyn, N. Y.

Prieš Šautuvo Vamzdį

V. ŽILIONIS.

(Tąsa)

— O ar nepūtei mums arabų į galvas, rupūže? Tylėk, ba!... — užsimojo automatu.

— Palauk, Jurgi, nesikarščiuok.

Mes šitą paukštuką kartu su žydais patupdysime. Marš prie durų!

— Neisiu! — atkakliai atsikirto Brazaitis.

Kol sargybinis galvojo, ką čia su juo padaryti, pasigirdo lėktuvų ūžimas. Sargybiniai skubiai išsivarė žydus.

Vos jiems išėjus, nuo trenksmo susiūbavo namai, cinktelėjo stiklai. Prasidėjo miesto bombardavimas.

Tik dabar areštuotieji visu sunkumu atsiminė, kad jų kameros durys stipriai užrakintos ir kad apie jų atidarymą net didžiausio pavojaus metu negalima nei galvoti. Jie virto iš lovų ant žemės, spaudėsi prie sienų apačioje langų, primanę, —būtų plikomis rankomis iškasę po savimi akmenines grindis.

— Žvėrys, bestijos! — kriokė kažkieno balsas.

— O man geriau jau žūti nuo bombos, tik ne nuo apsiginklavusio chuligano rankos, — atsiliepė Brazaitis. Jis, kaip buvęs karys, maža kreipė dėmesio į bombardavimą ir vienas vaikščiojo po kamerą.

— Gulkit, pro langą skeveldra gali sužeisti, — patarė jam Šimonis, bet tuojau pasijuto nesmagiai. Viena, kvaila buvo sužeidimo baimė, kai grėsia sušaudymas, antra, jo balsas iš baimės prikimęs virpėjo.

— Nieko, būkit ramūs, draugę, jei bomba pataikys — nespėsim nė aiktelėti, na ir gerai, o šiaip jau nėra ko bijoti.

Šimonis gulėjo ant grindų, jausdamas kaip virpa kažkurio kaimyno koja. Iš kitos pusės prie jo ausies kažkas įrėmė galvą, ir jis galėjo girdėti, kaip šios galvos dantys barška.

— Iš tiesų, kvaila bijoti bombos, kai žmogus stovi prieš šautuvo vamzdį, — pasitaisė Šimonis.

Atrodo, kad nuo to ir kitiems pasidarė lengviau. Tiesa, bombardavimo banga buvo praėjusi. Bet kas nežino, kiek kameroje reiškia nors ir menkiausias žodis. Jei tai bus bailus spėliojimas — kalinio fantazijoj tuoj pat jis išaugs dvigubu, trigubu siaubu, o jei padrąsinimas — juntamai viso kolektyvo nervai atlyžta.

Ir nors kiekvieno galvoje buvo atskiros, gal būt, visai viena į kitą nepanašios mintys, tačiau buvo kažkoki nematomi laidai, kurie jungė kiekvieno čia esančio sąmonę ir širdį. Kai šiais laidais pasileisdavo srovė — ji užkliudydavo kiekvieną, panašiai kaip elektra.

Brėkštanti aušra jau leido įžiūrėti vienas kito akis. Jos susitikdavo, bet žvilgsniai kalbėjo apie kiekvieno susikaupimą savy.

Šimonis galvojo apie savo žmoną ir sūnelį. Pereitos dvi naktys, kol dar nebuvo užėję vokiečiai ir jų lėktuvų bombos be paliovos griovė miestą, jie nakvojo mūrinių namų rūsyje. Kažin ar ji nuėjo su vaiku nakčia vėl į rūsį? Greičiausiai, kad ne, nes tame nerime dėl jo areštavimo ji viską pamiršo. Kad šiuo momentu jis čia užrakintas — sunkiausia ir skaudžiausia, jog pavojaus metu negali globoti savo šeimos, kuri gyveno tik už poros kvartalų nuo čia. Sūniukas ketverių metų, jis abi tas naktis pratūnojo ant motinos kelių. O motiną išblyškusi, sukepusiomis lūpomis ...

Šimonis nusitvėrė lovos virbą ir pradėjo jį spausti iki skausmo.

Kankinanti tyla. Kameroje kiekvienas pavirtęs klausa. Girdimas tik kai kurių patroškęs kvėpavimas. Koridoriuose taip pat tylu. Dabar sunkiau išturėti, negu pirmiau, kai nuolat ten, už storų sienų šūkaudavo, kaukšėdavo žingsniai. Kažkas laukia, lyg ten, ore, būtų pakibę nenumestos bombos.

Ūmai čia pat už langų, kieme, sutrata kulkosvaidis. Dar nenutilus jo papliupai, visus nusmelkia mirties siaubo pagautas balsas:

— Daktarą!... Jėzau, Marija ... Daktarą!

Čia, kameroje, kaip maiše. Nežinia, kas šovė ir ką nušovė. Gal kas ateina jų išvaduoti? Bet tada juos sargyba čia pat iššaudys.

— Atsuko kulkosvaidį prieš juos pačius, — nusprendė Brazaitis.

Kieme šūkavo ir aimanavo, bet jau ne keli, o daug balsų. Protarpiais — susišaudymas. Aimanavimas, šūkiai ir susišaudymas. Tarp jų retkarčiais subaubia pirmasis:

—Vai jėė-zau!... daktarą!... dak!...

Argi iš tiesų būtų prasidėjęs puolimas?

Kameroje niekam niekas neaišku. Šis neaiškumas juo baisesnis.

Vėl lėktuvai. Jų drebinantis urzgimas dar didesniu klaikumo debesiu užslenka. Triukšmo kieme dabar jau maža kas tesiklauso. Visi laukia naujų bombų.

II.

Tą naktį jų niekur nevedė.

Šimonis nubudo. Kur jis? Bet štanguoti langai, plikose geležinėse lovose prigulusių žmonių eilės, priduses oras jį tuojau grąžino žiaurion tikrovėn.

Jis apžiūrinėjo dar miegančius savo nelaimės draugus. Jų buvo keliolika. Veidai papurtę, apsitraukę riebiu prakaitu, pažaliavę. Tik viena naktis ką padarė... Tarp kitų matomų veidų jis, berods, atskyrė vieno gimnazijos direktoriaus pliką galvą. Savo kolegų jis nematė. Dar keli nepažįstami veidai. Netoliese taip pat užsnūdęs Brazaitis. Pro miegus juda jo akių vokai, jis nuolat blaškosi. Kiti taip pat neramūs, tikriausiai, jie niemiega, o tik užmerkę akis tūno. Taip ramiau, nereikia stebėti vargingos aplinkos, kuri nuolat primena tai, kur esi ir kas tave laukia.

Tardymas!... Jo laukė ir apie jį nuolat sukosi visų kalinčiųjų mintys. Šimonis buvo pergalvojęs kelis klausimų ir atsakymų varijantus. Jie buvo suplanuoti su tokia fantazijos jėga, tartum, šis planas nebūtų kuriamas vaizduotėje, o rodomas scenoje, ekrane.

— Kada tardys?—nuolat buvo galvoje šis klausimas.

Saulė jau patekėjusi. Jos raudoni spinduliai lūžta pro štanguotą langą ir šykščiai įsibrauna kameron. Pirmas rytas kalėjime. Bet kaip prailgo ši naktis. O kas žino, kiek dar prieš akis tokių naktų; tokių dienų, kai prikimštoje kameroje trūnysi, nieko daugiau nematysi, nieko negirdėsi ir nežinosi? Apie frontą jokių žinių, jokio laikraščio. Gal jau vokiečiai traukiasi? Naktį buvo kalbama apie laukiamą Raudonosios Armijos puolimą. Bombardavimas buvo. Vėliau ten kieme susišaudymas, kažkas atsuko kulkosvaidį ...

(Daugiau bus)

"LAISVĖS" BANKIETAS

Didysis Dienraščio Laisvės Bankietas

Įvyks Sekmadienį

Sausio-January 27-tą

Didžiosiose

GRAND PARADISE SALĖSE

318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Prasidės 6:30 Valandą Vakaro

Gera Vakarienė; Alaus Kiek Kas Norės

BILIETAS $2.50 ASMENIUI

PRAŠOME TUOJAU ĮSIGYTI BILIETUS.

PO BANKIETO ŠOKIAI

A. PAVIDIS ORKESTRA GROS ŠOKIAMS.

VIEN TIK ŠOKIAMS ĮŽANGA 60c.

Persodinam Deimantus jums belaukiant. Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.

Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.

ROBERT LIPTON, Jeweler

701 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-3173 ATDARA VAKARAIS

Lietuviškas TRAKTYRIUS

Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės

Geri Užkandžiai

Juozas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

Nepamirškite progos pasimatyti su svečiais iš kitų miestų Laisvės bankiete sausio-Jan. 27 dieną.

Buy More Bonds

JUSTIN M. BUYAUSKAS

MATTHEW A. BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktoriai

Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.

426 Lafayette Street

NEWARK, N. J.

TEL. MARKET 2-5172

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA SCHOLES BAKING

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOŠEVIČIUS. Tel. EVergreen 4-8802

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORĖS
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
NUOLATINIS DARBAS
VAKACIJOS SU ALGA.
VIENTIK DIENŲ DARBAS
KREIPKITĖS
DU-RAY MILLS, INC.
MICHELIN BLDG. 14,
MILLTOWN, N. J.
(34)

OPERATORĖS
PRIE SUKNELIŲ
Tinkamos Užsidirbimui
$75 į Savaitę
35 Valandos—Darbas Nuo Kavalkų
BELMONTE DRESS CO.
5-43 48TH AVENUE
LONG ISLAND CITY
(Arti Vernon-Jackson Stoties)
(18)

MERGINA
(High School)
Gyvenančios šioje apylinkėje
Prie typing ir stenography.
PILNAM AR DALIAI LAIKO
GERA PRADŽIAI ALGA
VADER PRODUCTS CO.
362 LEONARD ST.,
BROOKLYN 11, N. Y.
(16)

MERGINOS
Patyrimas nereikalingas; pilnam ar daliai laiko. Gera alga mokinantis amato.
HORNSTEIN,
1372 39th Street, Brooklyn, pirmos lubos.
(17)

RAŠTININKĖS
RAŠTINĖS TYPISTĖS
Patyrimas nereikalingas
KREIPKITĖS Į
R. W. CARSON
DECCA RECORDS
619 W. 54TH ST.,
8-TOS LUBOS
(17)

OPERATORĖS
Patyrusios prie
Viena Adata Siuvamų Mašinų
Nematomo Siuvimo Mašinų
NUOLATINIS DARBAS.
GERA ALGA.
J. P. R. MFG. CO.
106 BROADWAY,
JERSEY CITY, N. J.
BERGEN 4-0883
(16)

MERGINOS, mokytis rankų darbo costume jewelry. Nuolat. Gera alga. Proga pakilimam.
BERIDA, 1145 E. 12TH ST., BROOKLYN
(Brighton Line)
(16)

MERGINOS IR MOTERYS
Operavimui Braiding Mašinų
Iš ankščiau patyrimas nereikalingas
INTERNATIONAL BRAID CO.
OF NEW JERSEY
245 CROOKS AVE.,
PATERSON, N. J.
(18)

MACHINE PUNCH OPERATORĖS
STAKLIŲ OPERATORĖS
GERA PROGA ATEIČIAI
UNITED STATES RUBBER COMPANY
211 PASSAIC ST., PASSAIC, N. J.
(17)

VALYTOJOS. Ofisų Namų. Nuolat. 62c į valandą.
Kreipkitės tarp 4 ir 5 P.M.
INGE, 58 Pine St., New York City
(X)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

TOOLMAKERS
(TIKROVINIS DARBAS)
Automatiškos Vielų Formavimo Mašinos
Nuolatinis Darbas
Gera Alga
Puikiausios Darbo Sąlygos
UNIVERSAL CHAIN CO., INC.
92 BURNETT AVE.
MAPLEWOOD, N. J.
(17)

ATYDOS!
PALMER OPERATORIAI
Nuolatinis Darbas Prie Ideališkų Sąlygų Patyrusiems Palmer Operatoriams
MATYKITE MR. AL. GLEENE
PLYMOUTH DYE WORKS
72 SECOND ST., PATERSON, N. J.
TEL. ARMORY 4-7050
(18)

Lublin, Lenkija. — Kas tai, suprantama, fašistai, mėtė rankines granatas į Raudonojo Kryžiaus suruoštus šokius Kranytsowe ir užmušė 14 žmonių.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Arthur Petrika Parvyko Pas Tėvus

Artūras Petrika, petty officer mūsų jūrininkuose, parvyko pas tėvus, dr. Antaną ir Katriną Petrikus, 221 So. 4th St., Brooklyne.

Artūras jau antru kartu sugrįžo iš Pacifiko. Karo laiku kelioliką mėnesių ištarnavęs ant laivų prie radar, apie metai atgal buvo parvykęs atostogų. Po to lankė kursus pasimokinti daugiau naujų dalykų, tuo laikotarpiu iškeltų radar srityje. Atbuvęs klases, kelis mėnesius vėl tarnavo veikliose pareigose.

Tėvai linksmi, susilaukę savo mielo svečio, vienturčio sūnaus.

Pasveiko, Dėkoja Atlankiusiems

Juozas Kasmočius, sunkiai sirgęs pneumonia, jau visai pasveikęs ir pusėtinai sustiprėjęs. Pakilęs iš lovos, jau lankosi organizacijų susirinkimuose ir pramogose.

Kasmočius širdingai dėkingas visiems, kurie jį atlankė asmeniškai, taipgi lankiusiems laiškais-atvirutėmis.

Dainos Mėgėjai, Nedainuokite Kitur, — Vien Aido Chore!

The Theatre Guild Perstato
CAROUSEL
Naujas muzikalis veikalas pagal garsų Europinį vaidinimą "Lilliom" Molnar'o Muzika Richard'o Rodgers. Žodžiai ir Dainos Oscar'o Hammerstein 2-jo, vadovybėje Rouben Mamoulian
ŠOKIAI AGNES de Mille
su John Raitt - Iva Withers
MAJESTIC THEATRE
44th W. of B'way — Ci 6-0750
Vakarais 8:30. Popiet Ketv. ir Šešt. 2:30

LEAVE HER TO HEAVEN
Techni-Spalvomis
Žvaigždžiuoja GENE TIERNEY
CORNEL WILDE ● JEANNE CRAIN
Šaunus Vaidinimas Scenoj
Tony ir Sally DE MARCO
Paul Remos ir jo Žaislų Vyrukai
CARL RAVAZZA
Extra! PAUL WINCHELL
DURYS ATDAROS 10:30 A.M.
ROXY 7th Avenue ir 50th St., New York.

The Theatre Guild's Muzikalis Pasisekimas
OKLAHOMA!
Muzika Richard'o Rodgers
Žodžiai ir Dainos Oscar Hammerstein 2-jo vadovybėje Rouben Mamoulian
ŠOKIAI AGNES de MILLE
HAROLD KEEL — JOSEPH BULOFF
BETTY JANE WATSON — RUTH WESTON
ST. JAMES THEA. W. 44th
Popiet Ketvirt. ir Šeštad.

LINKSMAS IR BLIZGĄS MUZIKALIS ROMANSAS!
B. G. De SYLVA perstato * BETTY HUTTON
"The STORK CLUB"
su Barry Fitzgerald * Don De Fore * ir Šaunus Asmenų Vaidinimas * Woody Herman ir Jo Orkestra ir Extra patrauklus priedas: BUDDY LESTER.
PARAMOUNT Broadway ir 43rd St., N. Y. C.

5-ta DIDŽIOJI SAVAITĖ! ARTKINO VEIKALAS!
Viena iš didžiausių bet kada apsakytų istorijų:—
"Once There Was a Girl"

Paruošta "Girl from Leningrad" direktoriaus, Victoro Eisemonto.
Žmonių drąsos ir meilės drama. Aukojama nenugalimos tautos vaikams.
Toj pačioj programoj — Specialiai patrauklus dalykas!
"Kalėdinės Šliurės"
GOGOLIO PARAŠYTA. CHAIKOVSKY'O MUZIKA
Orkestras ir Choras Maskvos Didžiojo Teatro
Nuolat nuo 9:00 A. M.
STANLEY 7th Avenue tarp 41 ir 42nd Sts. WI 7-9686.

MATYK NAUJAUSIUS SENSACINGUS ŽINIŲ JUDŽIUS!
Matyk šaunų mūsų 82-ros Oro Divizijos paradą! Matyk Generolą Eisenhowerį Kanadoj! Matyk buvusį Premjerą Churchillį J. V.! Matyk galingą armijos stotyje Yokohamoj! Matyk Helicopterio naują rekordą! Matyk Anglų lėktuvus nuskandinant Nacių submarinus! Matyk įdomią filmą "Nepaprasti Užsižiūrėjimai" ir 38 kitas įspūdingas žinių filmas!
Matyk puikiausius judžius mieste!
EMBASSY NEWSREEL THEATRE BROADWAY IR 46 ST.

Paskutinės Dienos Iki Bankieto

Laisvės bankietas įvyks už savaitės. Ar jau turite bilietą? Jei dar neturite, tuojau įsigykite.

Bus skanių dešrukių ir indikų - "turkey" vakarienė. Alaus laike vakarienės galėsite gerti, kiek tik norėsite, už tą patį bilietą.

Po vakarienės šokiai. Antano Pavidžio Radio Orkestra gros šokiams.

Yra pasamdytos dvi salės. Vienoje bus duodama vakarienė, o antroje šokiai. Tad šokiai prasidės anksti ir tęsis visą vakarą.

Laisvės bendrovės dalininkų suvažiavimas bus tą pačią dieną, sausio (Jan.) 27-tą, Grand Paradise Salėje, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y. Konvencija prasidės 10 val. ryto. Bankietas 6:30 v. v.

Tuojau įsigykite bilietus ir dalyvaukite šiame puikiame dienraščio Laisvės sąskridyje.

Rengėjai.

Šidlauskaitė Dar Vis Serga

Laisvėje jau buvo minėta, jog serga Alice Šidlauskaitė. Jos liga ir dabar dar nepraėjusi. Būtų gerai, kad artimieji, kuriem laikas ir jų pačių sveikata leidžia, aplankytų. Alice priklauso So. Brooklyno organizacijose, bet pastaruoju laiku gyvena Williamsburge, 286 So. 2nd St. Jos seniesiems draugams toloka atvykti, o su naujaisiais kaimynais, dar mažai turi artimų pažinčių. Tačiau abiejiems reikėtų prie progos užeiti, kad vieniems ant kitų atsidedant draugė nesiliktų neatlankyta.

Linkime draugei greitai pasveikti.

D-ė.

Teatro Gildijos Shakespear'o Kompanija patiekia naują vaidinimą
The Winter's Tale
HENRY ● FLORENCE ● JESSIE ROYCE
DANIELL REED LANDIS
ROMNEY BRENT—WHITFORD KANE
Paruošė B. Iden Payne ir Romney Brent
CORT THEATRE 48th St. East of B'way
BR. 9-0046. POPIET KTV. IR ŠEST.
Tikietai nuo $1.20

Žmonių Judis iš Pasaulio Karo II! Filmą, kuri tikrai, giliai atvaizduoja mūsų laikų ūpą! Pilna jausmų . . . Ji sužavės jūsų širdį!
"A WALK IN THE SUN"
ŽVAIGŽDŽIUOJA
DANA ANDREWS su RICHARD CONTE
Pagaminta ir Diriguota Lewis'o Milestone
VICTORIA BROADWAY ir 46 ST.

DABARTINĖ, REIKŠMINGA ir ĮSPŪDINGA PRIETIKIŲ DRAMA . . .
SUJAUDINANTI!
DICK POWELL
"CORNERED"
su WALTER SLEZAK, MORRIS CARNOVSKY
ir kitais šauniais vaidintojais
DABAR RODOMA
R. K. O. PALACE BROADWAY ir 47 St.

Verta Patikrinti Savo Sveikatą

Trečiadienį, sausio 23 d., Piliečių Kliubo svetainėje, 280 Union Ave., bus X-Spinduliais (X-Ray) filmuojama krūtinė norinčių patikrinti savo sveikatą.

Filmavimas tęsis tarpe 4—7 vakare. Filmavimą atliks New Yorko Miesto Sveikatos Departmento atstovai. Galima ateiti tiesiai iš darbo. Teks užtrukti ne daugiau penkias minutes.

Dėvintiems marškonius drabužius, nereikės nusirengti, todėl moterims patartina nešiot apatinius ir bliuzes marškonius. Atėjusiems su vilnoniais arba rayoniniais, teks nusivilkti tuos ir užsidėti baltą bovelninį chalatą, kuris rasis vietoje.

Ateiti gali ir iš anksto **neužsiregistravę.** Vietoje bus galima užsimokėti doleris. Jums iš Sveikatos Departmento laišku praneš, kokioje padėtyje jūsų krūtinė randasi.

Jūs sumokėtas doleris eis į Džiovos Tyrimo Fondą.

Williamsburg-Greenpoint Distriktų Sveikatos Komitetas.

CORNEL WILDE

su Gene Tierney vaidina dramatiškoje filmoje iš šeimos gyvenimo, "Leave Her To Heaven," Roxy Teatre, 7th Ave. ir 50th St., New Yorke.

Tommy Partin, 7 metų, nuėjo į filmų teatrą, Bronxe, tėvų nesiklausęs. Pasidabojęs filmą išbuvo per 3 rodymus. O paskui, bijodamas eiti namo, už paskutinį nikelį per naktį pravažinėjo po subway. Pareinantį pasitiko policija—manyta, kad vaiką kas pagrobė, buvo jieškomas.

Viešbučių savininkai susirūpinę netekimu šviežių, minkštų steikų savo gerai mintantiems kostumeriams. Turėsią pasitenkinti vištiena — kol bus galima gauti.

Išgirdus, kad Canarsėj bus statomas namų projektas, viena diena virš 500 asmenų atėjo prašyti juos užregistruoti. Jie fik sužinojo, kad aplikacijos dar negatavos.

Laisvės Bankiete Bus ir Tolimų Svečių

Štai vienas iš daugelio šiomis dienomis gaunamų smagių laiškelių:

Laisvės Administratoriui:

Mielas drauge, šiuomi pranešu, kad mes keli draugai iš Philadelphijos, Laisvės šėrininkai, dalyvausime suvažiavime kaipo šėrininkai arba delegatai. Manome būti iki vėlumos, pabaliavoti jūsų rengiamame L. šėrininkų bankiete. Taigi, mielasai drauge, malonėkite palaikyti 2 ar 4 įžangos tikietus.

A. Galkus,
Philadelphia, Pa.

★ ★ ★

Laisvės geri prieteliai, iš toli ir brooklyniečiai, stengiasi įsigyti tikietus iš anksto, kad užtikrinti sau vietą bankiete ir dienraščiui naudą. Jie žino, kad tik planingas darbas gali būti sekmingas. O surengimui tokių bankietų, kaip Laisvės, skaičiai svečių reikalinga labai artimai žinoti iš anksto.

CIO Sveikino Vieningumą Mėsos Streike

New Yorke mėsos paruošimo - pakavimo darbininkai streikieriai, AFL ir CIO nariai, laikosi vieningai. Masiniame mitinge, kuriame dalyvavo tūkstantis streikierių, kalbėjo abiejų unijų viršininkai ir abieji pasižadėjo streiką remti iki laimėjimo.

Streikuoja prieš $30 algas sunkiai dirbantiems vyrams. Kitų algos dar mažesnės.

Tarpe kalbėjusiu buvo Meyer Stern ir Saul Mills iš CIO, Joseph Cohen ir Konrad Kaye iš AFL.

Streikas uždarė visas taip vadinamas Big Four — stambiųjų mėsos pakavimo firmų—šapas didžiajame New Yorke. Didžiosiomis yra Armour, Swift, Wilson ir Cudahy. Užstreikuota ir mažesnės. Streike randasi 4,000 darbininkų.

Naujas Būdas Streikam Remti

New Yorko-New Jersey srityje veikiantieji United Electrical lokalai priėmė taip vadinama "foster parent" planą. Kožnas nestreikuojantis lokalas pasiima globoti tokį lokalą, kurio nariai streikuoja. Jiems stengsis sukelti maisto ir pinigų, taipgi padėti kitais būdais, kur tas prieinama.

Šiuo tarpu yra 50,000 unijistų turinčių duoti, 15,000 turinčių gauti pagalbą. Žinoma, parama iš šalies taipgi labai svarbu.

Ligoninės Turinčios Mėsos Pakankamai 2 Savaitėms

New Yorko miesto ligoninės turinčios mėsos atsargą dviem savaitėm. Po to, jeigu nebus streikierių reikalavimai išpildyti, nebus streikas baigtas, miestas turės prašyti streikierių talkos.

Apie 4,500 streikierių New Yorko-Brooklyno šapų laikosi solidariai, šapos pikietuojamos.

Ketvirtadienį masinis pikietas buvo prie Wilson & Co. skerdyklos, 45th St. ir First Ave., New Yorke. Streikieriai savo iškabose ir žodžiu prašo ne tik neiti dirbti užstreikuotose šapose, bet taip pat susilaikyti ir nuo pirkimo mėsos juodąjame turguje, jeigu išsibaigus legališkai pagamintajai mėsai streikas dar nebus laimėtas.

Delegacija Nuvyko į Washingtoną

Penki šimtai New Yorko delegatų traukiniais ir automobiliais išvyko į Washingtoną pereitą ketvirtadienį reikalauti Kongreso ir administracijos įvesti pastovų FEPC (visiems lygių teisių ir progų prie darbo saugojimo organizaciją-įstaigą).

Delegacijos didžiumą sudarė šapų darbininkai, tačiau buvo ir profesionališko darbo srities atstovų — dvasiškiai, mokytojai ir abelnai pilietijos atstovai.

Tikėdamasis tokių svečių, ta pačia diena, pirm atvykimo delegacijos, visai netikėtai, Senatas 49 balsais prieš 17 nutarė svarstyti įsteigimą pastovaus Fair Employment Practice Commission (FEPC). Tarimas įvyko nors ir netikėtai, bet naturališkai — laukiant svečių, visuomet stengiamasi namie pasidaryti tvarką. Mūsų Senatui ypatingai reikėjo tokio akstino ir delegacijos pasiskelbimas, jog atvyksta, buvo tuo galingu "hormonu," suteikė naujos energijos.

Gerai, Smagu ir Padoru Prigulėt prie Aido Choro!

CIO Protestavo Prieš Pasimojimą Bausti Kariškius

New Yorko miesto CIO Taryba savo posėdyje, sausio 17-tos vakarą, nutarė reikalauti, kad Karo Depantmentas susilaikytų nuo baudimo vadų ir dalyvių kariuomenės demonstracijose užjūryje.

Tarybos delegatai savo mitinge, įvykusiame Fraternal Clubhouse, 110 W. 48th St., sakė, kad protestai ir reikalavimai užjūriuose esančių kariškių buvo "tvarkus išsireiškimas Amerikos piliečių su visomis pilietinėmis teisėmis." Unijistų pareiškimas sako, kad "nei mes, nei Amerikos žmonės abelnai netoleruos jokių bausmių užjūriuose esantiems kariškiams, kurie jieškojo atitaisymo jiems padarytos skriaudos."

Reikalingi Nedarbo Pašalpos Daugėja

Pirmu kartu po dešimties metų reikalaujančių nedarbo pašalpos skaičiai daugėja New Yorko mieste, kaip raportavo Robert P. Lane, New Yorko miesto Gerovės Tarybos pild. direktorius.

Minėtoji taryba yra centralinė įstaiga visokių pašalpos organizacijų ir įstaigų. Jon sueina visi ryšiai, visi raportai.

Daugėjimas pareikalavimų pašalpos prasidėjo rugpjūtį ir nuo to laiko skaitlinė auga. Rugpj. mėnesį gaunančių pašalpą skaičius buvo 89,889. O iki lapkričio jau pasiekė 92,536 pašalpgavius, kaip rodo Lane raportas.

MIRĖ

Jennie Kacelauskas, 39 m. amžiaus, gyveno po 425—10th Ave., New York City, mirė namuose, sausio 17 d. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks sausio 21 d. Šv. Jono kapinėse. Velionė paliko nuliūdime vyrą John.

Laidotuvių pareigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Amerikos laivas Argentina išplaukė iš New Yorko į Southampton parvežti iš ten anglikes karo nuotakas su jų vaikais.

Tom Patricola, žymus vakar dienos šokėjas, sugrįžta iš praeities pakartoti aktą, kurį jis vaidino veikale "Scandals" ant Broadway. Jį pakartoja Warner Bros. filmoje "Rhapsody in Blue." Čia matomoji Joan Leslie irgi turi svarbią rolę šioje filmoje, paremtoje George Gershwin'o gyvenimu ir muzika. "Rhapsody" dabar rodoma susiedijos teatruose.

Reikalauja Pinigų Pervažom Taisyti

R. C. Haffenden, kurio žinioje randasi miestavos pervažos (ferryboats), įteikė majorui O'Dwyer reikalavimą tuojau skirti miesto budžete $30,000 7 pervažų pataisoms ir stotims permaliavoti.

Viršininkas ir jo departmento inžinieriai sako, kad jeigu reikalingos pataisos nebūtų pravestos, pervažos ne už ilgo liktųsi nesaugiomis ir pajūrio sargyba neleistų joms kursuoti. Gi Staten Island gyventojai kitokio susisiekimo neturi su miestu.

Karas, stoka medžiagų tik dalinai kalti dėl pervažų blogos padėties, sako departmento inžinierius Duggan. Kita dalis blogumo paeinanti nuo to, kad reikalingoms pataisoms visuomet teskiriama permažai pinigų.

Mėsos paruošėjų streikas New Yorke aklinai uždarė 6 didžiąsias šapas ir 41 mažesniųjų.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Dr. Chas. Dumay
241 PENN ST.
(Tarpe Harrison ir Marcy Aves.)
B'KLYN, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, Trečiadieniais, Penktadieniais: 2-4 P. M., 6-8 P. M.
Vaikų ligų specialistas nuo 1908
Tel. EVergreen 4-0088

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
TEL. EVERGREEN 8-9770

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIŲ
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612